

Upravišтво: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštno-čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljke
Naročnina mesa mesečno Lit 12,-
za inozemstvo pa Lit 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Uspešni boji v Marmariki

20 tankov, 17 oklopnih avtomobilov in mnogo drugih vozil uničenih — 30 angleških letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je 11. junija objavil naslednje 741. vojno poročilo:

Zivahni spopadi oklopnih oddelkov v Marmariki so se zaključili v naš prilog. Uničenih je bilo 20 tankov, kakih 100 ljudi je bilo ujetih.

Letalstvo je z uspehom napadlo zbiranje se sovražne oddelke in motorizirane skupine na pohoju in pri počitku ter je imobiliziralo in zažgalo 17 oklopnih avtomobilov in večkrat po 10 vozil raznih vrst. Angleško letalstvo je v spopadih v zraku izgubilo 21 letal. 12 so jih sestrellili nemški, 9 pa naši lovci, ki so se nad El Ademom zmagovito spopadli so sovražno formacijo, ki je bila številčno v premoči, ne da bi sami utrpeli kako izgubo.

Nemška letala so zadela letalo tipa Bristol-Blenheim, ki je padlo v bližini otoka Linosa v morje. Nadaljnjih 8 letal so uničili italijanski in nemški lovci pri operacijah proti otoku Malti, kjer so bili ponovno bombardirani objekti oporiš v Mikali in Ta Venezi. Dve naši letali se nista vrnila.

V pretekli noči so angleška letala znova bombardirala Taranto. Poročajo o neznatni škodi in da je bilo med prebivalstvom lažje ranjenih 5 ljudi.

Na vzhodnem Sredozemskem morju so nemške podmornice napadle močno zaštiten konvoj, ki je bil na poti v Tobruk. Izkazalo se je, da sta bili dve ladji s skupno 12.000 tonami potopljene, 4 nadaljne pa torpedirane.

PROSLAVA DRUGE OBLETNICE VOJNE

Velike manifestacije požrtvovalnosti za končno zmago

Rim, 11. jun. s. Ves italijanski narod je včeraj ponosno praznoval drugo obletnico vojne. Trdno povezan in združen v neporušen blok volje, vere in energije, je pod Ducejevim vodstvom in impozantnih zborovanjih izrazil svojo neomajno odločitve, da domačini vse, dokler ne bo dosežena neizbežna zmaga in bo triumfirala pravica na svetu.

Hkratu za drugo obletnico vojne je Italija praznovala tudi četrti dan mornarice z lepimi manifestacijami, ki so se enkrat neposredno dokazale živo in zgovorno ljubezen, ponos in navdušenje, s katerim italijanski narod obdaja svojo veliko pomorsko silo, ki je v borbi proti sovražniku podala visoke dokaze poguma, prezira nevarnosti, velikodušja in vztrajnosti. V pokrajinskih mestih, kjer so pomorska poveljništva, so Zvezni tajniki v spremstvu Zveznih direktorijev, podpoveljnikov GIL, pokrajinskih predsednikov in bojvinskih združenj ter poveljnikov posameznih oddelkov vojske posetili najvišje zastopnike

mornariških oblasti in jim izrazili pozdrave Crnih srajc. Zastopstva bojvinskih organizacij, vojske in oddelki GIL so se poklonili pred spomeniki padlih mornarjev.

Po prizadevanju vojaških Dopolavorov je bila včeraj cela vrsta prireditve v mornariških bolnišnicah in okrevališčih. V okviru teh svečanosti so fašistične pravkine obiskale vojaške bolnišnice in obdarovale ranjene, druge fašistične žene pa so bile pri družinah v borbi padlih ter so jih tolažile in izražale zahvalo domovini. Na pokrajinskih sedežih fašističnih kulturnih zavodov, je vrsta govornikov obeležila razvoj in posamezne faze prvih dveh let vojne. Med govorniki so bili predvsem invalidi, jevniki in odlikovanci. Posebno so v svojih govorih naglašali, da se Italija sedaj bori tudi za svobodni izhod na oceane. Posebne manifestacije so bile prirejene tudi za trgovsko mornarico, ki je k oskrbi bojišč prispevala svoj ogromni delež z veliko požrtvovalnostjo in navdušenjem.

kontinenta, spoznala v pravem času potrebo, da se Evropa neizbežno spravi na pot, po kateri bo krenila v veliko bodočeno nasproti ciljem, h katerim sta bila pozvana oba velika zaveznika naroda, Italija in Nemčija, da jih dosežeta, med tem ko so drugi narodi, ki so pozabili na svoje zgodovinske dolžnosti, delali za propast kontinenta. List opozarja na neizbežne posledice krivične versajske pogodbe in na politiko davljenja in nasilja, ki so jo izvajale plutokratske sile nasproti Italiji, ter na naraščajoči duh prijateljstva, ki se je od leta do leta razvijal med obema osnoma narodoma, dokler se ni ta razvoj logično zaključil v tovarštvu, v katerem se sedaj bori obah narodov zmagovito bore na vsej fronti ogromne vojne in ki jim zbujata zavest končne zmage. Po tej zmagi bosta postala prijateljstvo in sodelovanje obeh narodov še plodonosnejša. Ob naših strani, zaključuje list, je Italija prevzela odgovornost za novi evropski red, ki bo nastal po tej vojni in čigar obrise je že sedaj mogoče spoznati. Italija se v polni meri zaveda svoje odgovornosti in je to dokazala ter še nadalje dokazuje z vedno novimi velikimi dejanji na vseh področjih.

»Politično-diplomatska korespondenca« ugotavlja, da je Italija v polni bojni moči ob pričetku tretjega leta svoje vojne gotova, da bo zmagala, kakor še nikoli. Kakor se nemški narod v polni meri zaveda, da se bori za svojo dokončno in popolno neodvisnost ter za zasluženost mesto na soncu in pod solncem na svetu, v katerem se bodo bogastva zemlje pravično razdelila med posamezne narode, tako se tega v enako polni meri zaveda tudi Italija. Skupna usoda Italije in Nemčije je združila oba velika naroda z neločljivimi vezmi. Bil je čas, ko je svet skoraj pozabil na ogromni in nenadomestljivi prispevek, ki ga je dala Italija svetovni kulturi in civilizaciji. Zgodilo se je to prav v času, ko so drugi narodi izrabljali priliko in si prisvojili bogastva in dežele, ne da bi jih bili potrebni, predvsem zato, da bi si nakopili zaklade in kredite, ki naj bi se pozneje spremenili v prav toliko silo orožja, s katero bi lahko zatirali druge narode. mnogo bolj vredne teh bogastev.

Proslava v Tokiju

Tokio, 11. jun. s. Ob prički druge obletnice vstopa Italije v vojno je italijanski veleposlanik v Tokiju priredil sprejem, na katerega so prišli poleg drugih min. predsednik general Tojo, načelnik glavnega stana japonske vojske general Sugijama in drugi višji častniki, člani diplomatskega zbora zaveznikov in prijateljskih držav, med njimi tudi veleposlanik nacionalne Kitajske ter druge osebnosti.

Napadi na Sevastopolj

Brezuspešni sovjetski protinapadi — Obstreljevanje kronštatske in petrograjske luke

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 11. jun. Nemško vojno poveljništvo je objavilo danes naslednje poročilo:

Na trdnjanskem ozemlju Sevastopolja se je naš napad nadaljeval v hudih borbah. Obupni protinapadi sovražnika so ostali brezuspešni. Pri ponovnih letalskih napadih na pristaniško področje v Sevastopolju je bila v luki potopljena 3800-tonska trgovska ladja.

V severnem odseku vzhodne fronte nam je moral sovražnik pod pritiskom naših napadov prepušiti več vasi.

Na fronti pri Volhovu so bili sovražnikovi napadi odbiti s krvavimi izgubami. Obalno topništvo je uspešno oviralo plovbo v kronštatski luki. Nekaj podmornic in spremljujoča ladja, ki sta pripluli v Petrograd, sta bili zažgani.

V severni Afriki je bil zavzet Bir Ahem, južni steber angleškega obrambnega sistema, in sicer po večdnevni hudih borbah z obkoljeno posadko. Letalstvo je uspešno poslagalo v boje in bombardiralo sovražnikova zbirališča in kolone na pohoju. V letalskih bitkah je bilo sestreljenih 21 angleških letal.

Na Sredozemskem morju so podmornice v večdnevni napadih potopile v močno zavarovanem v Tobruk namenjenem konvoju dve natovornici petrolejski ladji s skupno 12.000 br. reg. tonami. Razen tega so bile s torpedi poškodovane 4 transportne ladje.

Na Malti so bila angleška letališča bombardirana podnevi in ponoči. Nemški in italijanski lovci so sestrellili 8 angleških letal.

Ob angleški južni obali so vojna bojna letala zadela z bombami težkega kalibra 3 trgovske ladje srednje velikosti. Nadporočnik Gnädig, poveljnik čete pehotnega polka, se je v borbi pred Sevastopoljem odlikoval s posebnim junaštvom.

Nemška ofenziva na obeh krilih vzhodne fronte

Bern, 11. jun. Anglosaška agencija United Press je objavila naslednje poročilo iz Moskve:

V trenutku, ko so nemški napadi na Sevastopolj blizajo vrhuncu, se je zvedelo, da so se vneli silni boji na področju med Petrogradom in Valdajskim gričevjem. Bivše carsko prestolnico sridito obstreljujejo. Operacije velikega obsega so se tako sprožile na obeh skrajnih koncih vzhodne fronte. To naj bi bil pričetek velike poletne borbe.

Sedanja ofenziva proti Sevastopolju Nemcem še ni prinesla odločilnega rezultata, sodijo pa, da je sovražnik zbral nič manj kakor 130.000 mož v neposredni okolici mesta. Tudi vojaški krogi pravijo, da so nemški napadi dosegli v zadnjih 24 urah izredno silo. Nemško letalstvo je odvrlo na stotine rušilnih bomb na mesto in cel dež zažgalnih bomb, ki so povzročile požare v več okrajih. Prebivalstvo prebija večji del časa v zakloniščih, oddelki gasilcev in pomožne čete pa so neprestano na delu po mestu.

V zadnjem trenutku se je zvedelo, da je pričelo na tisoče nemških topov obstreljevati Petrograd. letalstvo pa je pričelo odmetavati bombe vseh kalibrov na pomorski oporiš v Kronštatu in Toltubnu, ki zapirata oba dohoda iz Finskega zaliva v Petrograd. Očividci poročajo z Karelske ožine, da protiletalske baterije obeh trdnjav silovito streljajo. (Piccolo.)

Novi nemški uspehi

Berlin, 11. jun. s. V odseku pri Sevastopolju so boljše, kakor beležijo poročila iz nemškega vrhovnega poveljništva, sprožili vrsto obupnih protinapadov, ki so trajali ves dan. Pri tem je sovjetske čete močno podpiralo topništvo. Nemške čete so napade odbile in so nasprotnika poglne nazaj na njegove postojanke. Rdečim so bile prizadete hude izgube. Poleg tega so Nemci pri takojšnjih protinapadih zavzeli več novih utrjenih postojank.

V srednjem odseku bojišča so se operacije proti skupinam sovražnika, ki so bile ločene od glavnih delov svoje vojske, ugodno nadaljevale. Skupine vojnih in strmo-glavskih letal so neprestano napadale postojanke sovjetske pehote in prizadele sovjetskim četam krvave izgube. Vsi poskusi odrezanih sovjetskih sil, da bi se prebile k svojim glavnim oporiščem, so se izjalovili. Nekaj sovražnikovih baterij, ki so zavzele nove postojanke, je bilo tako uničenih.

V pretekli noči so nemška letala razvila izredno intenzivno delovanje nad boljše-

viškim zaledjem. Bombardirala so železniška križišča, postaje, skladišča, oskrbovalne avtomobilske kolone in povzročila ogromno škodo.

Kakor je bilo že objavljeno, so nemški oddelki dosegli pomembne uspehe tudi južnovzhodno od Ilmenskega jezera. Med 3. in 6. junijem so nemške udarne čete v vrsti srditih spopadov pregazile sovražni odpor, ki se je opiral na mnogo utrjenih postojank. Nemški inženjerski oddelki so zbrali nad 1300 min v tem odseku bojišča. Nemške udarne čete so uničile 483 kaze-mat. Nad 1000 sovražnikovih oficirjev in vojakov je obležalo na bojišču. 250 ljudi je bilo ujetih. Zaplenjenih je bilo 6 tankov, 11 topov in mnogo drugih vojnih potrebščin.

Kritičen položaj sovjetske posadke v Sevastopolju

Stockholm, 11. jun. d. Tukajšnji listi navajajo poročilo agencije United Press o položaju pred Sevastopoljem. V tem poročilu je rečeno, da je položaj sovjetskih čet, ki branijo Sevastopolj, postal kritičen. Nemški napadi se osredotočujejo predvsem na dva višinska grebena pred mestom, kjer imajo sovjetske čete svoje utrjene postojanke. Nemcem je uspelo na teh grebenih zlomiti sovjetski odpor in prodreti v notranjost zunanje sovjetske utrjene črte. Poročilo pravi nadalje, da zavzema bitka za Sevastopolj zmerom večji obseg in da se zlasti večajo letalske sile, ki sodelujejo pri ofenzivnih operacijah.

S finskega bojišča

Helški, 11. jun. s. V poslednjih 24 urah so sovjetske čete prešle v napad ob obali Ladoškega jezera, bile pa so pregnane na svoje izhodiščne postojanke. V istem odseku je bilo pregnanih in uničenih tudi več sovjetskih patrol, ki so se skušale prebiti v finski zaledje. V južnem odseku vzhodne Karelije je finsko protitankovsko topništvo razdejal več sovjetskih utrd. Daje proti severu se je razvilo izredno živahno delovanje patrol.

Pristojne oblasti so ugotovile, da je sovjetsko letalstvo izgubilo v ponedeljek 5 »Hurricaneov«. V pretekli noči je protiletalska obramba preprečila sovjetski letalski napad na Koto, protiletalsko topništvo v Viipuriju pa je sestrellilo več sovjetskih letal, ki so skušala bombardirati mesto.

Vojna na morju

Buenos Aires, 11. jun. s. Severnoameriško mornariško ministrstvo je objavilo, da so osne podmornice s strelj iz topov potopile dve ameriški ribiški ladji. Brodolomci so se rešili na bližnje obalo.

Lizbona, 11. jun. s. Severnoameriška admiraliteta je objavila, da je osna podmornica ob Atlantski obali napadla in potopila severno-ameriško tovorno ladjo.

Hacha pri Hitlerju

Berlin, 11. jun. d. Po včerajšnjem pogrebu namestnika protektorata za Češko in Moravsko Heinricha Heydricha je Hitler sprejel predsednika protektorata dr. Hacho skupaj s člani protektoratske vlade. Dr. Hacha je v imenu protektorata izrazil Hitlerju ob tej priliki sožalje. Sprejemu je prisostvoval tudi državni minister Himmeler in Heydrichov naslednik v protektoratu Dalugee.

Hudi viharji na Portugalskem

Lizbona, 11. jun. d. Pretekli dni so skoraj v vseh delih Portugalske divjali siloviti viharji, ki so povzročili mnogo škode na poljih in hude izgube med živino. V nekaterih krajih je po doslej dospelih poročilih toča pobila vse poljske pridelke. Toča je bila ponekod, posebno v Ammarante in Lixa, debela kakor kurja jajca. V Aveiras Decua je strela povzročila veliko škodo na poslopih. V Burgu je udarila strela v električni vod in je ostalo mesto zvečer brez razsvetljave, kar je med prebivalstvom povzročilo veliko vznemirjenost.

Nova švedska podmornica

Stockholm, 11. jun. d. Ob navzočnosti vrhovnega poveljnika švedskih oboroženih sil generala Thornella in šefa švedske mornarice admirala Tamma je bila danes v luki Karlskrona spuščena v morje tretja švedska podmornica, ki pripada novi vrsti švedskih podmornic, opremljenih s posebnimi reševalnimi pripravami.

Japonci na Aleutih

Velika pomorska in letalska bitka pri Dutch Harbourju

Tokio, 11. junija. s. Japonski glavni stan poroča, da so pomorske sile ob tesnem sodelovanju z oddelki vojske 7. junija zasedle več sovražnih oporišč na Aleutskih otokih. Operacije so še v teku.

Curli, 11. jun. Japonski narod in njegovi zavezniki so včeraj zvedeli veliko novico, da se je pričela okupacija Aleutskega otočja, verige otokov, ki zemljepisno pripadajo novemu svetu. Japonski vojniki so torej vstopili na ameriška tla. Japonski glavni stan je prav laconično obeležil ta dogodek. Operacije so se pričele 7. junija in se še nadaljujejo. Pri njih tesno sodelujejo japonske pomorske in vojaške sile. Ob enem je bilo objavljeno, da sta bili potopljeni dve severnoameriški nosilki letal in je bilo uničenih 120 ameriških letal. Bitka se razvija na dveh koncih okrog Midwayskega otočja in okrog Dutch Harbourja. Prav na tem drugem področju se očitno razvija velika pomorska in letalska borba še ta trenutek. Japonski službeni krogi nočejo dati o tej zadevi nikakršnih izjav. Vest je prispela iz nevtalnih virov in jo je potrdilo ameriško mornariško ministrstvo, ki je izjavilo, »da trenutno ne more objaviti nikakih podrobnosti o bitki, ki se razvija, kakor vse kaže, okrog Dutch Harbourja.« V vsakem primeru se lahko že sedaj poudari, da so japonske pomorske sile prodirle v sovražne vode, da prisilijo sovražno brodogrje k borbi. Sedaj je že povsem jasno, kakaj so japonska letala v zadnjih dveh dneh ponovno napadla Dutch Harbour.

V pričakovanju, da bo vojaška tajnost, ki obdaja to novo fazo oceanske vojne, odkrita, so listi v šanghaju objavili rezultate prvih 6 mesecev, odkar je Japonska v vojni. Področje japonske moči se je v tem času razširilo na približno 4 milijone kvadratnih kilometrov, na katerih živi nad 350 milijonov ljudi. Dotlej so spadali v japonsko sfero že Mandžukuo, nankinška Kitajska in Indokina, ki so bile vse pod japonsko vojaško kontrolo. V 6 mesecih je Japonska razširila svojo oblast na Siam, portugalski Timor, Hongkong, Malajski polotok, Birmo, Nikobo, Salomonske in Gilbertske otoke, Novo Gvinejo, Filipine, Guam, Nizozemsko Indijo in na novo zasedeno kitajsko ozemlje. Azijsko ozemlje, ki je sedaj pod kontrolo mikadovega cesarstva, obsega skoraj 8 milijonov kvadratnih kilometrov in 500 milijonov prebivalstva. Zavojevanje dežel pa se pospešeno nadaljuje. Pravkar je v teku velkopotezna koncentrična japonska ofenziva

Obnovite naročnino!

na Kitajskem, ki se razvija v vseh drugačnih okoliščinah in pod vse bolj ugodnimi pogoji kakor v vsem času od l. 1937 dalje. (Ultimne notizije.)

Udarec ameriškemu obrambnemu sistemu

Tokio, 11. jun. s. Japonski sunek proti Midwayskemu otočju je hud udarec glavnemu obrambnemu sistemu Zedinjenih držav na Pacifiku. Ta sistem se je opiral na Dutch Harbour in Kodiak na severu, Midway in Pearl Harbour v sredi, na Johnston in Balboa ter Galapagos na jugu. Štirikotnik Midway — Pearl — Harbour — Dutch Harbour — Kodiak obsega nad 2 in pol milijona kvadratnih milj. Udarec, ki so jih Japonci prizadeli Amerikanom pri Midwayskem in Johnstonskem otočju, so omajali ta obrambni sistem. Izguba nadaljnjih dveh nosil letal je še bolj skrbila akcijski radij ameriških oboroženih sil na Pacifiku. Zedinjenim državam sta preostali še osnaki letal »Rangere« in »Wasp«. Razdejanje vojnih naprav na Midwayskem otočju je onemogočilo severni Ameriki sleherni strateško operacijo na Pacifiku.

Med tem se je bojišče preneslo na Aljasko. Japonci se že utrjujejo na Aleutskih otokih. Severnoameriška obrambna komisija je bila mnenja, da pednebnе razmere, nemirno morje, gosta megla, neuporabne luke in visoko obrežje Aleutskih otokov, ki segajo 1.200 milj daleč do Commander'skih otokov, neobljudenost tega otočja in druge take okoliščine že same po sebi predstavljajo najboljšo obrambo otoškega ozemlja. Američani so nameravali Kodiak, Lawrence in Pribilovski otoke močno utrditi in si ustvariti letalska oporišča na morju, ki ga je težko obvladati s pomorskimi silami. Sedaj so Japonci dokazali nasprotno. Z nevtralizacijo Havajskih oporišč in s porušenjem aleutsko-aljaškega obrambnega stebra so Anglosasi izgubili glavne izhodiščne točke za sleherni operacijo na Pacifiku. Odreči se bodo morali svojim zasnovanim gradnjam vojaških objektov nele v Dutch Harbourju, marveč tudi na ostalih Aleutskih otokih. Amoknaču, Amnaku, Ametit in Agatu. S temi gradnjami so si nameravali ustvariti izhodišča za svojo ofenzivo proti Japonski. Japonci so jim z napadom na Dutch Harbour račune povsem prekrizali.

Pot do Japonske presekana

Tokio, 11. junija d. Japonski mornariški komentator admiral Soja je v razgovoru z zastopnikom lista »Niči Niči« izjavil, da so najnovejše operacije japonskih pomorskih sil pred Dutch Harbourjem na Aljaski, na Aleutih in na otoku Midway vzele Zedinjenim državam še tretjo in s tem po-

slednjo pot, po kateri bi mogli Američani preko Pacifika ogroziti japonsko matično deželo. Že prej, ko so Japonci napadli ameriško oporišče Pearl Harbour ter Guam, je bila Amerikanom vzeta centralna pot preko Tihega oceana v smeri proti Japonski. Z uničenjem te poti, po kateri bi Amerika utegnla ogroziti Japonsko, je postala za Zedinjene države nekoristna tudi pot južno od te centralne smeri. Ostala je še severna pot preko Aljaskе in Aleutov. Da si bi bila ta pot za ameriške sile uporabna samo v ugodnih letnih časih, je vendar predstavljala grožnjo za japonsko otočje. Nevarnost, da bi se Američani še kdaj mogli poslužiti te poti za morebitni napad na japonsko otočje, je bila po zadnjih japonskih uspehih na Aljaski, Aleutih in otoku Midway odstranjena.

Možnost napadov na Severno Ameriko

Tokio, 11. junija (Domei). V komentarjih o izkrcaju japonskih čet na Aleutih, ki je bilo objavljeno v včerajšnjem japonskem uradnem komuniqueju, izjavljajo v japonskih vojaških krogih, da je zasedba Aleutskih otokov vsemu svetu na najočitnejši način pokazala strašno silo japonskih oboroženih sil. Zasedba Aleutov omogoča japonskim silam napade na ozemlje Zedinjenih držav, ako bi nastala potreba.

Premoč japonske mornarice

Tokio, 11. jun. (Domei). »Japan Times and Advertiser« se danes bavi v uvodniku z uspešnimi japonskimi operacijami, objavljenimi v včerajšnjem japonskem vojnem poročilu, in ugotavlja, da je navzile vsemu ameriškemu napihovanju vendarle japonska vojna mornarica zanesla borbo proti sovražniku. Te operacije, pri katerih je bil bombardiran Dutch Harbour na Aljaski, zasedenih več točk na Aleutih, silovito napadene obalne naprave na otoku Midway in potopljeni dve ameriški letalski matični ladji, — združene z napadi japonskih podmornic na tako oddaljene točke kakor sta Madagaskar in južna Avstralija — dokazujejo, da japonsko vojno brodogrje popolnoma obvladuje Pacifički in Indijski ocean. Ako lahko japonske podmornice vdoro v pomorsko oporišče Diego Suarez in poškodujejo tamkaj sovražno oklopnico in križarko, ako se lahko prav tako vtihtajo v sydneyso luko in tamkaj tako rekoč pred vrati Avstralije potopijo sovražnikovo vojno ladjo, potem pač ni več dvoma, kdo zapoveduje valovom na tem delu sveta. List spominja nato na bahaška zagotovila ameriškega mornariškega ministra Knox, ki je svoječamo izjavil: »Naša mornarica je pripravljena, da bo v dveh tednih odplihnila japonsko mornarico z morja. In ameriški senator Claude Pepper se je hvalil, češ, »50 bombnikov z ameriškimi piloti lahko v dveh urah naredi iz Tokija mesare

Nadaljevanje na 2. strani

ski plohe. In kaj se je končno zgodilo, vprašuje »Japan Times and Advertiser«, ki odgovarja: Ne ameriška, marveč japonska mornarica je zanesla vojno na prag sovraničev dežele. Namestu japonske vojne mornarice, je bila glavna sila ameriškega pacifiškega brodnjaka »odprijena z mornarice« in sicer ne v teku dveh tednov, marveč v enem samem dnevu. In namestu 50 bombnikov z ameriških piloti, ki bi spremenili Tokio v mesarski plošč, so bili bombniki z japonskimi piloti tisti, ki so v nekaj urah izpremenili v klavirsko močno utrjeno ameriško pomorsko oporišče Pearl Harbour.

Japonska strategija

Tokio, 11. junija. Kapitan Hiraide, šef tiskovnice urada japonske mornarice, je govoril po radiu o japonskih pomorskih akcijah proti ameriški oporišču Dutch Harbour in Midway ter je izjavil, da je bil japonski napad učinkovit udarec na ameriški kontinent ter obenem defenzivna operacija Japonske. Hiraide je dodal, da strategija, ki jo uporablja admiral Jamamoto v operacijah v Pacifiku, prizadeva uničiti sovražne nosilke letal. Res se je japonskim silam posrečilo presenetiti ameriške edine v teku napada na Midway. Ker sovražnik ni sprejel bitke, so japonska letala napadla ter potopila dve nosilki letal vrse »Enterprise« in »Honor«, dočim so Japonci z napadom na Aleutske otoke uničili oporišče, s katerega je nameraval sovražnik napasti Japonsko. Hiraide je opozoril na laž sovražne propagande, ki je objavljala vest, da se je ameriški mornarici pri Midway posrečilo potopiti dve japonski nosilki letal, dve drugi pa poškodovati. Po sovražni propagandi so Japonci izgubili tudi tri oklopilce. Čudno je, da sovražnik kljub tem zmagam ni mogel preprečiti izkrcanja na zapadnih Aleutih in tih zasedbo ter se mu tudi ni posrečilo preprečiti bombardiranja Sidneyja in New Castlea. Hiraide je dodal, da je japonskim silam posrečilo zasedeti zapadni del Aleutskih otokov, ker sovražnik ni mogel poslati ojačenja zaradi močnega napada drugih japonskih edinic na Midway. Naloga japonske mornarice je uničenje sovražnih nosilk letal in ta naloga je bila popolnoma izvršena kljub izgubam. Govorec o bodočih operacijah na morju, je Hiraide rekel, da ni dvoma, da bo japonska mornarica v bodoče čedalje bolj napadalna in aktivna. Zasedbo zapadnih Aleutov je Japonska postavila svoj meč na sovražnikov vrat.

Japonske prodiranje

v severni Kitajski

Tokio, 11. jun. (Domei.) Z bojišča v severni Kitajski javljajo, da so japonske čete z viharo naglo prodrle v pokrajino Ordos v severni kitajski provinci Suijnan. Na ravninskem terenu v tej pokrajini so japonske čete zasedle že mnogostevilne strateško važne sovražnikove postojanke. S temi novimi japonskimi uspehi so čungkingške sile izgubile vrsto nadaljnjih operacijskih oporišč na severnem kitajskem bojišču. Japonske čete, so zajele 210 čungkingških vojakov. Med vojnim plenom so Japonci zajeli tri gorste topove, 5 strojin in mnogo drugih vojnih potrebščin. Sovražnik je pustil na bojišču 700 padlih. S temi novimi japonskimi uspehi so se Japonci ustvarili trdno podlago za utrditve svojih postojank na mongolskem ozemlju.

V južni Kitajski

Tokio, 11. junija d. O dosedanjih rezultatih japonske ofenzive na južnem Kitajskem javljajo s pristojnega mesta, da sta bili doslej praktično uničeni 16. in 86. čungkingška divizija. Japonske sile so si na vseh frontnih odsekih izvajale strateško zelo važne uspehe. Do torka opoldne je sovražnik izgubil na bojišču 11.650 mrtvih in 6687 ujetnikov. Obilen je vojni plen, ki je padel v japonske roke. Med uplenjenim čungkingškim orožjem je 32 topov, 32 metalcev min, 52 težkih in 222 lahkih strojin, 2950 pušk in velika količina municije. Samo v bitki pri Čučovu je sovražnik imel 7101 mrtvih in 5720 ujetnikov. Na tem vojnem področju je bilo zaplenjenih 25 topov, 20 metalcev min, 36 težkih in 156 lahkih strojin in mnogo municije. Japonske izgube so do navedenega dne znašale samo 383 padlih, izmed katerih jih je 218 padlo v bitki za Čučov.

Čangkajsko novačenje

v Junanu

Tokio, 11. jun. (Domei.) Iz Kantona javljajo, da se je general Čangkajske zaradi nezadržane prodiranja japonskih sil v kitajski pokrajini Junan zatekel k obupnemu poskusu, da bi naglo mobiliziral nove čete. V Kunmingu so prestregli Čangkajskov ukaz o prisilnem novačenju novih vojakov. Oblasti v distriktu Kvejšo so prejela od Čangkajskega ukaza, naj takoj prične prisilno novačenje. Čangkajske sile, da bo v vsakem izmed 30 upravnih obsefov, v katere je bila razdeljena pokrajina Junan, nabral po en bataljon vojakov. Da bi ta načrt uspel, je malo verjetno, ker se med prebivalstvom v Junanu vse bolj širi pokret za vstajo proti čungkingškemu režimu.

Japonske podmornice

ob avstralski obali

Sanghaj, 11. jun. Angleska polsušljena agencija je objavila vest iz Sydneya, da je sovražna podmornica napadla zavezniško vojno ladjo ob južnovzhodni obali Avstralije. Podmornica je ladjo obstreljevala tudi s svojim topom. (Piccolo.)

Japonske podmornice

ob Južni Afriki

Rim, 11. jun. S. Južnoafriška admiraliteta je objavila komunikate, v katerem pravi, da so japonske podmornice tako rekoč praktično blokirale luko Durban ob natalski obali. Več japonskih podmornic se je postavilo v zasedo pred lukno in v kratkem času potopilo tri parnike.

Službeni komunikate je napravil v Južni Afriki globok vtis. Vojaske oblasti so odredile celo vrsto ukrepov, med drugim popolno zatemanje Durbana. Tudi ob ostali obali je bila odredjena v širini 70 km zatemanje. Vojaske krogi v Capetownu prisojajo japonskim operacijam izredno velik strateški pomen. Pri tem naglašajo, da namerava japonsko vrhovno poveljstvo bržkone postaviti pod zavezniški oskrbi mimo rta Dobre nade. Kakor znano, se prevažajo vojne potrebine proti Srednjemu vzhodu in

Novo tragično dejanje

komunističnega terorizma

Pri belem dnevu je bila vržena bomba v restavracijo

Ljubljana, 11. junija. Včeraj ob 13.30 je bila v italijanski restavraciji na Gosposveti cesti vržena skozi okno bomba v obednico. Bomba je eksplodirala in ranila pet ljudi, med njimi gospo Reo Ariello, pokrajinsko tajnico »Kmečkih gospodinj«, tako hudo, da je kmalu podlegla poškodbam. Bila je takoj prepeljana v bolnišnico, kjer je ponoči izdihnila. Nadalje so bili ranjeni odvetnik Bruno Baraldi, trgovec Carlo Zandonati, oficir GILL Francesco Villani in restavratorka Erminia Colomba. Tako so se subverzivni elementi komaj teden dni po barbarskem uboju Nicole Zita omadeževali z novo krvjo in dali duška svojemu nizkotnemu bestialnemu sovraštvu do redolne žene, ki se je šele vrnila s tolažilnega obiska pri pogumnih vojaki v vojaški bolnišnici.

To novo teroristično dejanje je vzbudilo ogorčenje in fašističnih krogih in med meščanstvom, ki soglasno obsoja barbarske metode bestialnega sovraštva.

Vest, da so komunistični teroristi izvršili nov zločin, se je včeraj popoldne naglo razširila po Ljubljani. Zločin je čisto v duhu komunističnega udejstvovanja zagnal bombo v gostilno, ko so bili tamkaj zbrani ljudje, da se okrepčajo med popoldanskim

odmorom po svojem vsakdanjem delu. V to gostilno zahajajo predvsem ljudje, ki nimajo nobenega drugega namena, kakor da pošteno in vestno opravljajo svoje delovne dolžnosti v blagor in korist splošnosti. Bili so predstavniki delovnega ljudstva in vendar je vrgel komunistični atentator med nje bombo, čeprav je dobro vedel, da lahko uniči življenje nedolžnih. Res je bila do smrti ranjena pokrajinska tajnica »Kmečkih gospodinj«, ki je še malo prej bila na obisku v vojaški bolnici, kjer je tolažila ranjene vojake.

Ta novi zločin, ki ga je komunistični atentator izvršil iz zasede, mora obsoditi pač sleherni, ki noče, da bi se uveljavljale v javnem življenju divjaške metode. Ob enem nam je nov dokaz, da se komunistični teroristi udeležujejo tudi pri nas na sličen način, kakor se ga poslužujejo njihovi vzorniki v boljševiški tujini in kakor ga naše ljudstvo nikdar ni poznalo. Vsekakor je ta zločin znova razkril namene udejstvovanja komunističnih teroristov, ki so povzročili v zadnjem času našemu ljudstvu že toliko gorja. Nova žrtev komunističnega terorja predstavlja novo strašno obsodbo početja komunističnih zločincev, ki jih bo gotovo prej ali slej zadela pravična kazen.

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško vojno sodišče, odsek v Ljubljani, je na svojem zasedanju dne 30. maja 1942-XX izrekel naslednjo sodbo v kazenski zadevi proti Novaku Jožetu, sinu Ivanu in Marije Vodusek, rojenemu v Šoštanju 18. XII. 1921, bivajočemu v Mostah pri Ljubljani, Zakotnikova 4.

Obtožen je bil zločina po čl. 4. Ducejeve naredbes z dne 3. X. 1941, ker je bil član in sodeloval pri prevarni družbi naperjeni zoper politični, gospodarski in socialni red države, nadalje zločina po čl. 16. Ducejeve naredbes istega dne, ker je sodeloval pri oboroženih tolpi od 3. julija do 30. oktobra 1941, najprej na Rtašci, potem na Sv. Katarini ter kasneje v taborišču v Zalogu. Obtoženec je bil v posesti mitralješke puške, kar je bilo zanj zlasti obtežilo. Tudi je 19. oktobra 1941 v Logu poizkusil napad na italijanske vojake in je proti njim izstrelil mnogo strelcev iz mitralješke puške.

Iz teh razlogov ga proglasa sodišče za krivega in ga obsodja na smrtno kazen z ustrelitvijo.

Sodišče določa obenem, da se ta sodba v izveliču po enkrat objavi v tržaškem »Piccolu« in ljubljanskem »Jutru«.

Ljubljana, 30. maja 1942-XX.

Vojaško vojno sodišče, odsek v Ljubljani, je na svojem zasedanju dne 3. junija 1942-XX izrekel naslednjo sodbo v kazenski zadevi proti Vdovcu Vinku, sinu Francu in Marije Stare, rojenemu v Zalogu 18.

Iz teh razlogov proglasa sodišče Vinka Vdovca za krivega ter ga obsodja na smrt z ustrelitvijo.

Pričujoča sodba naj se po nalogu sodišča v izveliču po enkrat objavi v tržaškem »Piccolu« in ljubljanskem »Jutru«.

Ljubljana, 30. maja 1942-XX.

Indiji mimo tega rta, odkar je postalo Sredozemsko morje nedostopno za zavezniške sile. Pojav japonske vojne mornarice ob rtu Dobre nade pomeni v vsakem primeru nov udarec vsj oskrbi Indije in Srednjega vzhoda iz Anglije in Zedinjenih držav.

Dva ameriška zrakoplova

uničena

Buenos Aires, 11. jun. Dva severnoameriška zrakoplova sta v bližini Lakehursta pri nočni vaji trčila skupaj in padla v morje. Izmed posadke se je rešil en sam mož. (Ulltime notizie.)

Štirinajst ameriških letal

sestreljenih

Tokio, 11. jun. S. Japonski glavni stan je objavil, da je bilo v okviru operacij na področju Dutch Harbourja sestreljenih ali uničenih na tleh 14 sovražnih letal.

Napad kitajskih razbojnikov

na švedsko ladjo

Stockholm, 11. jun. d. Iz švedskih mornariških krogov se je zvedelo, da so kitajski razbojniki o minulih Veliki noči napadli neko v Hongkongu zasidrano švedsko trgovsko ladjo. Pri napadu so bili trije švedski mornariški častniki ubiti. Podrobnosti o napadu se niso zvedele, znano je le, da so se kitajski razbojniki vtihovali v bivalistične švedskih častnikov. Švedsko poslanstvo v Tokiju je po informacijah švedskih mornariških krogov posredovalo pri japonskih oblastvih, da se uvede o tem napadu preiskava.

Mandžurska delegacija

v Nankingu

Nanking, 11. jun. d. Na čast mandžurski delegaciji, ki se ta čas mudi na obisku v prestolnici nacionalne Kitajske, je kitajska vlada priredila včeraj slavnostno kosilo, na katerem sta spregovorila tudi japonski poslanik v Nankingu Sigemitsu in vodja mandžurske delegacije, predsednik mandžurske vlade Čang Čing Hui. Japonski poslanik je v svojem govoru izjavil, da ustvarjata novi red v vzhodni Aziji in tesno sodelovanje Japonske, Mandžurije in nacionalne Kitajske osnovo za končno zmago v veliki vzhodnoazijski vojni. Nacionalni mandžurske delegacije je v svojem odgovoru na izvajanje japonskega poslanika izjavil, da je japonsko podpiranje sodelujočih držav že rodilo konkretne rezultate v nacionalni Kitajski. Svoj govor je Čang Čing Hui zaključil z zahtevno po še tesnejšem sodelovanju nacionalne Kitajske in Mandžurije z Japonsko.

Sodelovanje japonske

javnosti pri državni upravi

Tokio, 11. jun. s. Vlada je določila 374 ljudi za sodelovanje v posebnih odborih, ki se bodo ustanovili pri posameznih ministrstvih, razen pri obeh ministrstvih oboroženih sil. Kakor znano, bodo imeli ti odbori nalogo podpreti in pospešiti poslovanje državne uprave. Med njimi je 80 članov japonske gornje zbornice, 243 iz spodnje zbornice, 50 pa je izbranih iz krogov raznih strokovnjakov. Zunanemu ministrstvu bo dodeljen odbor, ki bo štel 17 članov.

Disciplinska sodišča za javne nameščence

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, glede na svojo naredbo z dne 20. aprila 1941-XX št. 2 smatrajoč za potrebno, da se vzpostavi predpisi, ki so v bivši kraljevini Jugoslaviji urejali disciplinska sodišča javnih nameščenec in nameščenec v javni službi, in upoštevajoč, da so nekatera doslej v stvari pristojna sodišča zbog zloza jugoslovanske države prenehala, odreja:

Čl. 1. Disciplinsko sodišče prve stopnje, ustanovljeno po zakonu o notranji upravi bivše kraljevine Jugoslavije in sedaj poslujoče pri Visokem komisariatu za Ljubljansko pokrajino, je pristojno soditi v disciplinskih stvareh tudi osebu, ki je bilo podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za socialno politiko in ljudsko zdravje, učiteljskemu osebu srednjih in tem enakih strokovnih in obrtnih šol kakor tudi osebu meščanskih šol, podrejenih Visokemu komisariatu ali ustanovam, ki so kakor koli pod prigledom in nadzorom tega Visokega komisariata.

Čl. 2. Pri ravnanju pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani se ustanavlja »Disciplinsko sodišče prve stopnje za pošto, telegrafsko-telefonsko osebo« po naliki z določbami v zgoraj omenjenem zakonu o notranji upravi.

Ta organ je pristojno soditi v disciplinskih stvareh osebu, ki je bilo podrejeno

bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za pošto, telegraf in telefon.

Čl. 3. Pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani se ustanavlja »Disciplinsko sodišče prve stopnje za finančno upravo« po naliki z določbami v zgoraj omenjenem zakonu o notranji upravi.

Ta organ je pristojno soditi v disciplinskih stvareh osebu, ki je bilo podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za finance, za državne monopole in pošto hranilnico.

Čl. 4. Pri Visokem komisariatu v Ljubljani se ustanavlja »Višje disciplinsko sodišče«, pristojno soditi v disciplinskih stvareh osebu, ki je bilo podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu, in glede katerega so odpadli osrednji sodni organi, kakor tudi osebu podočeljskih občin.

Čl. 5. Sodni organ iz člena 4. je sestavljen kolegialno iz petih sodnikov, izmed katerih morata biti vsaj dva iz upravne stroke, ki ji pripada obdolženec.

Imenuje jih Visoki komisar.

Čl. 6. Glede postopka pred disciplinskimi sodišči se ni nič spremenilo.

Čl. 7. Visoki komisar si lahko kadar koli pridržati sam disciplinsko postopanje in izda dokončno odločitev.

Čl. 8. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 2. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Gospodarstvo

Konec obratnih tajnosti

v Nemčiji

Za racionalizacijo industrijske proizvodnje je velike važnosti, da se skušne posameznih tvornic ne držijo tajno in da se podjetja iste stroke o teh skušnjah medsebojno obveščajo. Že pred sedanjim vojno so se podjetja določenih strok v Nemčiji pričela medsebojno obveščati o obratnih skušnjah, zlasti v pogledu uporabe novih surovin, novih produkcijskih metod in o ukrepih za racionalno proizvodnjo. Prva industrijska panoga, ki je v celoti izvedla izmenjavno skušnjo med posameznimi obrati, je bila industrija letal. Kmalu je sledila oblačilna industrija, ki je pokazala v kratki dobi izreden napredek v pogledu racionalizacije proizvodnje. K temu so zlasti pripomogle velika naročila za izdelavo raznih uniform. Izdelovalnice uniform so danes opremljene z najmodernejšimi stroji in je vse izdelovanje do skrajnosti mehanizirano. V tej stroki se je proizvodnja povečala za 35 % z osemlet, ki je bilo reducirano na 20 %, pri čemer je upoštevati, da opravljajo delo po večini žene in je danes v vsaj stroki zaposlenih le 20 % moških delovnih moči nasproti 80 % pred vojno. Tudi postranska dela, ki so se prej izvrševala ročno, se sedaj izdelujejo na stroji.

Tudi strojna industrija v Nemčiji je ustanovila delovne skupnosti za izmenjavo obratnih izkušenj. V mnogih strokah danes ni več obratnih tajnosti, ki so jih še nedavno skrbno čuvali pred konkurenco. V zadnjih mesecih je bil v tem pogledu zabeležen še korak naprej, in sicer z ustanovitvijo tako zvanih državnih zvez (Reichsvereinigungen), v katerih so združeni poleg podjetij določene stroke, tudi vsa postranska podjetja in vsi proizvajalci osnovnih surovin. Tako so bile ustanovljene v zadnjem času državne zveze za premog, za sintetična vlakna itd. Te dni pa je bila ustanovljena državna zveza za železo, v kateri so včlanjena poleg železarn tudi vsa rudniška podjetja za železne rude in vsa postranska podjetja, ki so v zvezi z železarsko stroko. V pravih teh državne zveze, ki jih je izdal gospodarski minister, je privrati tudi izrecno določeno, da se morajo podjetja medsebojno obveščati glede obratnih izkušenj, kar pomeni, da se za vsjo stroko ukinejo obratne tajnosti.

Stoletnica meščanske

pivovarne v Nemčiji

Mesto Plzenj praznuje te dni stoletnico ustanovitve Meščanske pivovarne, najbolj znamenite pivovarne na svetu. Plzensko pivo je razmeroma pozno zaslavilo, in sicer šele po ustanovitvi Meščanske pivovarne, čeprav so v Plzenju že v zgodnjem srednjem času varili pivo. Že leta 1259. je kralj Václav II. podelil mestu pravico za varjenje piva. Toda podobne pravice so imela tudi druga mesta na Češkem, ki so delala plzenskim pivovarjem konkurenco. Da vzdržijo konkurenco, so meščani, ki so imeli pravico varjenja piva, na predlog gostilničarja Václava Mirvalda leta 1842. sklenili urediti skupno pivovarno in pričeti z izdelovanjem piva na bavorski način. Spomladi 1842. so ustanovili Meščansko pivovarno, ki je kot pivovarskega mojstra poklical bavarskega pivovarja Jožefa Grola. Nova pivovarna je bila kmalu urejena in ko so nastavili prve dose novega piva so ugotovili, da je polizkus sijajno uspel. Novo pivo je bilo prvotnostno, četudi po okusu in po barvi drugačno kakor bavarsko pivo. Prvi kotel za varjenje piva, ki je vseboval 37 hektolitrov, je še danes za spomin postavljen v pivovarni na odličnem mestu obkrožen s cvetjem.

Izredna kakovost plzenskega piva, ki se je pokazala že pri prvem varjenju na bavarski način je bila v zvezi z raznimi ugodnimi fizikalnimi in geološkimi pogoji. Predvsem je bila odlična kakovost vode, ki se ne da umetno ponarediti. Razne druge pivovarne so skušale dobiti enako vodo na ta način, da so značilne naravne pogoje na drugem kraju umetno rekonstruirali, kar pa ni uspelo. Voda, ki se uporablja v Plzenju, izvira iz čistega pečenca.

Odlične važnosti pa je tudi vkletenje piva. Meščanska pivovarna si je od prvega početka pripravila kleti za pivo v živi skali naravnega pečenca. Kleti, ki so vsekane v tem naravnem pečencu globoko pod zemljo, imajo danes dolžino 9 km in se raztezajo kakor brezkončni labirint podzemskih hodnikov globoko pod zemljo. Kakor se zdi je prav ta način vkletenja piva odlične važnosti za njegovo kakovost. Naravni pogoji, ki so dani s toploto in vlago v kletih, se pač ne dajo umetno ustvariti.

Kmalu po ustanovitvi meščanske pivovarne je plzensko pivo s svojo zlatorumeno barvo in svojim osvežujočim okusom in duhom zaslovelo ne samo na Češkem, temveč tudi daleč po svetu. Leta 1860. se je že prodajalo v Nemčiji in leta 1870. je slovelo tudi v Ameriki. Pred svetovno vojno je slo plzensko pivo po vsem svetu in je takrat proizvodnja te pivovarne dosegla rekordno višino en milijon hektolitrov. Carinske ovire so po svetovni vojni povzročile zmanjšanje izvoza. Leta 1939. je Meščanska pivovarna prodala navzlic skrajni izvoza še vedno 615.000 hektolitrov piva.

Gospodarske vesti

— Sprememba cenika zdravilnih specialitet. Na predlog komisije za revizijo in dopolnjevanje cenika zdravil, ki je bila ustanovljena z naredbo z dne 2. decembra 1941-XX, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naredbo o spremembi cenika, ki določa naslednje: Cene zdravilnih specialitet »Laxarol«, S. št. 20/40 (proizvod tvrdke Mr. Ph. Bohinje A. v Ljubljani), »Praška domača mast«, S. št. 2/41, 2239/41 (proizvod tvrdke Farmaceutični laboratorij Bule Franc, družba z o. z. v Mirmi) in »Radiobalzam«, S. št. 6032/37 (proizvod tvrdke Kosmetični laboratorij Cotlić R. v Ljubljani) se zvišujejo za 30 %.

— Sestanek krojaških mojstrov, šivilj in modistk. Krojaške mojstre, šivilje in modiste vabi odsek za obrtništvo pri Združenju industrijcev in obrtnikov na sestanek, ki bo v nedeljo, 14. junija ob 9. v beli dvorani hotela Union.

— Obnova železniškega prometa med Turčijo in Evropo. Sedaj sta dograjena oba železniška mosta preko reke Marice in Arde ob bolgarsko-turški meji, ki sta bila v aprilu 1941 porušena. Trenutno delajo poizkuse z obremenitvijo mostov, redni promet pa se je pričel 10. junija. Tako bo obnovljen promet na edini progi, ki veže evropski del Turčije z ostalo Evropo. S tem bo omogočena tudi obnova trgovskega prometa Turčije z evropskimi državami, zlasti z Italijo in Nemčijo, ki sta s Turčijo sklenili nove trgovinske sporazume, katerih izvajanje pa je bilo odvisno od obnove železniškega prometa. Med bolgarsko in turško železnico upravo so bila v zadnjih dneh že tarifna pogajanja za uvedbo prometa na obnovljeni progi. Kakor poročajo iz Ankare, je predvideno, da bo na obnovljeni progi uveden tudi poseben brzovlak kot nadomestek za prejšnji Orientekspres. Za uvedbo tega brzoviaka so v teku pogajanja z družbo za spalne in jedilne vozevo Mitropa.

— Uvoz blaga v Hrvaško. Glede na uveljavljanje splošne prepovedi uvoza brez uvoznega dovoljenja je hrvaško ministrstvo za obrt, industrijo in trgovino uredilo vprašanje uvoza manjših paketov. V bodoče se smejo uvažati brez uvoznega dovoljenja le poštni paketi do največje teže 2 kg bruto in do najvišje vrednosti 3000 kun. Uvoz pa je dovoljen le za določena vrste blaga.

— Delničarjem Trboveljske premogopne družbe. Kakor je bilo že objavljeno, je tvrdka Energiewersorgung Südsteiermark A. G. v Mariboru stavila delničarjem Trboveljske premogopne družbe v Nemčiji ponudbo za vnovčenje delnic, in sicer začasno po nominalni vrednosti, to je 200 din ali 10 mark za delnico, kar je menda za delničarje v Nemčiji obvezno. Ob enem priporočila tvrdka Energiewersorgung inozemskim delničarjem, da izkoristijo priliko in prostovoljno odstopijo delnice po navedeni ceni tvrdki Energiewersorgung. Leta 1941 ustanovljen odbor za obrambo interesov delničarjev TPD v Ljubljani ne more priporočati delničarjem TPD izven Nemčije, da bi po tej ceni prodali svoje delnice, ker pncuden znesek ne ustreza pravi vrednosti razlašene imovine TPD, pa tudi, ne rentabilnosti teh delnic, sedanji in bodoči. Tvrdka Energiewersorgung je dala oceniti vrednost razlašene imovine po svojih strokovnjakih in ta vrednost gotovo presega ponudbeno ceno in predstavlja večkratno minimalno vrednost vseh delnic (nominalna vrednost znaša 200 milijonov din ali 10 milijonov mark). Tudi druge okoliščine niso take, da bi se moglo inozemskim delničarjem priporočati, da sprejmejo ceno 10 mark za eno delnico. Družba sama je v juniju lanskega leta za razlašeno imovino priglasila odškodninsko zahtevo pol milijarde lir, upoštevajoč tedanje razmere. Ta odškodninska zahteva pa se nanaša na 1 milijon delnic, kolikor je bilo izdanih. Vprašanje odškodnine bo treba rešiti na drugem mestu, ker enostranska ponudba prevzemne imovine zdaleka ne ustreza pravemu položaju. Kakšen naj bi bil obračunski tečaj ponudne vsote 10 mark za delnico nasproti 100, ni bilo objavljeno.

ski plohe. In kaj se je končno zgodilo, vprašuje »Japan Times and Advertiser«, ki odgovarja: Ne ameriška, marveč japonska mornarica je zanesla vojno na prag sovražnikove dežele. Namestu japonske vojne mornarice je bila glavna sila ameriškega pacifiškega brodnjstva »odpihnena za morja« in sicer ne v teku dveh tednov, marveč v enem samem dnevu. In namestu 50 bombnikov z ameriški piloti, ki bi spreminili Tokio v mesarski ploč, so bili bombniki z japonskimi piloti tisti, ki so v nekaj urah izpremenili v klavnico močno utrjeno ameriško pomorsko oporišče Pearl Harbour.

Japonska strategija

Tokio, 11. junija. A. Kapitan Hiraide, šef tiskovnega urada japonske mornarice, je govoril po radiu o japonskih pomorskih akcijah proti ameriškim oporiščem Dutch Harbour in Midway ter je izjavil, da je bil japonski napad učinkovit udarec na ameriški kontinent ter obenem defenzivna operacija Japonske. Hiraide je dodal, da strategija, ki jo uporablja admiral Jamamoto v operacijah v Pacifiku, prizadeva uničiti sovražne nosilke letal. Res se je japonskim silam posrečilo presenetiti ameriške edince v teku napada na Midway. Ker sovražnik ni sprejel bitke, so japonska letala napadla ter potopila dve nosilki letal vrste »Enterprise« in »Honor«, dočim so Japonci z napadom na Aleutske otoke uničili oporišče, s katerega je nameraval sovražnik napasti Japonsko. Hiraide je opozoril na laž sovražne propagande, ki je objavljala vest, da se je ameriška mornarica pri Midway posrečilo potopiti dve japonski nosilki letal, dve drugi pa poškodovati. Po sovražni propagandi so Japonci izgubili tudi tri oklopnice. Čudno je, da sovražnik kljub tem zmagam ni mogel preprečiti izkrcanja na zapadnih Aleutih in Lih zasebno ter se mu tudi ni posrečilo preprečiti bombardiranja Sydneya in New Castlea. Hiraide je dodal, da se je japonskim silam posrečilo zasesti zapadni del Aleutskih otokov, ker sovražnik ni mogel poslati opoenja zaradi močnega napada drugih japonskih edince na Midway. Naloga japonske mornarice je uničenje sovražnih nosilnih letal in ta naloga je bila popolnoma izvršena kljub izgubam. Govorec o bodočih operacijah na morju, je Hiraide rekel, da ni dvoma, da bo japonska mornarica v bodoče čedalje bolj napadalna in aktivna. Zasedbo zapadnih Aleutov je Japonska postavila svoj meč na sovražnikov vrat.

Japonsko prodiranje v severni Kitajski

Tokio, 11. jun. (Domei.) Z bojišča v severni Kitajski javljajo, da so japonske čete z viharo naglo prodrle v pokrajino Ordos v severni kitajski provinci Suijuan. Na ravninskem terenu v tej pokrajini so japonske čete zasedle že mnogostevilne strateško važne sovražnikove postojanke. S temi novimi japonskimi uspehi so čungkingške sile izgubile vrsto nadaljnjih operacijskih oporišč na severnem kitajskem bojišču. Japonske čete, so zajele 210 čungkingških vojakov. Med vojnim plenom so Japonci zajeli tri gorške topove, 5 strojníc in mnogo drugih vojnih potrebščin. Sovražnik je pustil na bojišču 700 padlih. S temi novimi japonskimi uspehi so se Japonci ustvarili trdno podlago za utrditve svojih postojank na mongolskem ozemlju.

V južni Kitajski

Tokio, 11. junija d. O dosedanjih rezultatih japonske ofenzive na južnem Kitajskem javljajo s pristojnega mesta, da sta bili doslej praktično uničeni 16. in 86. čungkingška divizija. Japonske sile so si na vseh frontnih odsekih izvajale strateško zelo važne uspehe. Do torčja opoldne je sovražnik izgubil na bojišču 11.660 mrtvih in 6687 ujetnikov. Obilen je vojni plen, ki je padev v japonske roke. Med ujetjenimi čungkingškim orožjem je 32 topov, 32 metalcev min, 52 težkih in 222 lahkih strojníc, 2950 pušk in velika količina municije. Samo v bitki pri Čučovu je sovražnik imel 7101 mrtvih in 5720 ujetnikov. Na tem vojnem področju je bilo zaplenjenih 25 topov, 20 metalcev min, 36 težkih in 156 lahkih strojníc in mnogo municije. Japonske izgube so do navedenega dne znašale samo 383 padlih, izmed katerih jih je 218 padlo v bitki za Čučov.

Čangkajsko novčenje v Junanu

Tokio, 11. jun. (Domei.) Iz Kantona javljajo, da se je general Čangkajske zaradi nezadržnega prodiranja japonskih sil v kitajski pokrajini Junan zatekel k obupnemu poskusu, da bi naglo mobiliziral nove čete. V Kunmingu so prestregli Čangkajskov ukaz o prisilnem novčenju novih vojakov. Oblasti v distriktu Kvejšo so prejele od Čangkajske ukaz, naj takoj prično prisilno novčenje. Čangkajske si obeta, da bo v vsakem izmed 30 upravnih pasov, v katere je bila razdeljena pokrajina Junan, nabral po en bataljon vojakov. Da bi ta načrt uspel, je malo verjetno, ker se med prebivalstvom v Junanu vse bolj širi pokret za vstajo proti čungkingškemu režimu.

Japonske podmornice ob avstralski obali

Sanghaj, 11. jun. Angleška polsužbena agencija je objavila vest iz Sydneya, da je sovražna podmornica napadla zavezniško vojno ladjo ob južnozahodni obali Avstralije. Podmornica je ladjo obstreljevala tudi s svojim topom. (Piccolo.)

Japonske podmornice ob Južni Afriki

Rim, 11. jun. S Južnoafriške admiraliteta je objavila komunikacijo, v katerem pravi, da so japonske podmornice tako rekoč praktično blokirale luko Durban ob natalski obali. Več japonskih podmornic se je postavilo v zasedo pred lukno in v kratkem času potopilo tri parnike.

Novo tragično dejanje komunističnega terorizma

Pri belem dnevu je bila vržena bomba v restavracijo

Ljubljana, 11. junija. Včeraj ob 13.30 je bila v italijanski restavraciji na Gosposvetski cesti vržena skozi okno bomba v obednico. Bomba je eksplodirala in ranila pet ljudi, med njimi gospo Reo Ariello, pokrajinsko tajnico »Kmečkih gospodinj«, tako hudo, da je kmalu podlegla poškodbam. Bila je takoj prepeljana v bolnišnico, kjer je ponoči izdihnila. Nadalje so bili ranjeni odvetnik Bruno Baraldi, trgovec Carlo Zandonati, oficir GILL Francesco Villani in restavratorka Erminia Colombo. Tako so se subverzivni elementi komaj teden dni po barbarskem uboju Nicole Zita omadeževali z novo krvjo in dali duška svojem nizkotnemu bestialnemu sovraštvu do redolice žene, ki se je šele vrnila s tolažilnega obiska pri pogumnih vojaki v vojaški bolnišnici.

To novo teroristično dejanje je vzbudilo ogorčenje v fašističnih krogih in med meščanstvom, ki soglasno obsoja barbarske metode bestialnega sovraštva.

Vest, da so komunistični teroristi izvršili nov zločin, se je večer popoldne naglo razširila po Ljubljani. Zločinec je čisto v duhu komunističnega udejstvovanja zagnal bombo v gostilno, ko so bili tamkaj zbrani ljudje, da se okrepčajo med opoldanskim

odmorom po svojem vsakdanjem delu. V to gostilno zahajajo predvsem ljudje, ki nimajo nobenega drugega namena, kakor da pošteno in vestno opravljajo svoje delovne dolžnosti v blagor in korist splošnosti. Bili so predstavniki delovnega ljudstva in vendar je vršel komunistični atentator med nje bombo, čeprav je dobro vedel, da lahko uniči življenje nedolžnih. Res je bila do smrti ranjena pokrajinska tajnica »Kmečkih gospodinj«, ki je še malo prej bila na obisku v vojaški bolnici, kjer je tolažila ranjene vojake.

Ta novi zločin, ki ga je komunistični atentator izvršil iz zasede, mora obsojiti pač sleherni, ki noče, da bi se uveljavljale v javnem življenju divjaške metode. Ob enem nam je nov dokaz, da se komunistični teroristi udeležujejo tudi pri nas na sličen način, kakor se ga poslužujejo njihovi vzorniki v boljševiški tujini in kakor ga naše ljudstvo nikdar ni poznalo. Vsekakor je ta zločin znova razkril namene udejstvovanja komunističnih teroristov, ki so povzročili v zadnjem času našemu ljudstvu že toliko gorja. Nova žrtev komunističnega terorja predstavlja novo strašno obsodbo početja komunističnih zločincev, ki jih bo gotovo prej ali slej zadela pravična kazen.

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško vojno sodišče, odsek v Ljubljani, je na svojem zasedanju dne 30. maja 1942-XX izrekel naslednjo sodbo v kazenski zadevi proti Novaku Jožetu, sinu Ivanu in Marije Vodusek, rojenemu v Šoštanju 18. XII. 1921, bivajočemu v Mostah pri Ljubljani, Zakotnikova 4.

Obtožen je bil zločina po čl. 4. Ducejeve naredbes z dne 3. X. 1941, ker je bil član in je sodeloval pri prevratni družbi naperjeni zoper politični, gospodarski in socialni red države, nadalje zločina po čl. 16. Ducejeve naredbes istega dne, ker je sodeloval pri oboroženih tolpi od 3. julija do 30. oktobra 1941, najprej na Rašci, potem na Sv. Katarini ter kasneje v taborišču v Zalogu. Obtoženec je bil v posesti mitraljejske puške, kar je bilo zanj zlasti obtežilno. Tudi je 19. oktobra 1941 v Logu poizkusil napad na italijanske vojake in je proti njim izstrelil mnogo strelcev iz mitraljejske puške.

Iz teh razlogov ga proglašajo sodišče za krivega in ga obsoja na smrtno kazen z ustrelnitvijo.

Sodišče določa obenem, da se ta sodba v izveličku po enkrat objavi v tržaškem »Piccolu« in v ljubljanskem »Jutru«.

Ljubljana, 30. maja 1942-XX.

Vojaško vojno sodišče, odsek v Ljubljani, je na svojem zasedanju dne 3. junija 1942-XX izrekel naslednjo sodbo v kazenski zadevi proti Voduvcu Vinku, sinu Francu in Marije Stare, rojenemu v Zalogu 18. I. 1911, tam bivajočemu samskemu kleparju, pismenemu, nekaznovanemu.

Obtožen je bil zločina po čl. 4. Ducejeve naredbes z dne 3. X. 1941, da je do maja meseca 1942 v okolici Zaloga sodeloval pri družbi, naperjeni proti političnemu in socialnemu redu, kot organizator upora in komunistični komisar, nadalje članstva pri oboroženem krldelu, ter je ob koncu maja 1942 v Ljubljani sodeloval pri družbi naperjeni proti državi, kjer je zbiral partizane, živež in denar za upornike ter slednjim pošiljal živež, municijo in opremo, nadalje nedovoljene posesti municije in eksplozivov, ker je do konca maja 1942 v Zalogu imel v svojem stanovanju tri vrečice eksploziva.

Tudi so našli pri njem v Zalogu razne predmete, ki tvorijo vojni plen kot oprema bivše jugoslovanske vojske. Obtožen je prevratne propagande z razširjanjem letaka in knjižice, ki so jih 5. maja 1942 našli pri njem v Zalogu. Tudi je delal načrt za porušenje nekega železniskega mostu in je dajal ukaze za poboj straže na mostu ter ukazal umor treh deklic, prijateljice Italijanov, in določil osebe, ki bi morale izvršiti ta nalog, ter nato pogegniti.

Iz teh razlogov proglašajo sodišče Vinka Vodovca za krivega ter ga obsoja na smrt z ustrelnitvijo.

Pričujoča sodba naj se po nalogu sodišča v izveličku po enkrat objavi v tržaškem »Piccolu« in v ljubljanskem »Jutru«.

Ljubljana, 30. maja 1942-XX.

Indiji mimo tega rta, odkar je postalo Sredozemsko morje nedostopno za zavezniške sile. Pojav japonske vojne mornarice ob rtu Dobre nade pomeni v vsakem primeru nov udarec vsej oskrbi Indije in Srednjega vzhoda iz Anglije in Zedinjenih držav.

Dva ameriška zrakoplova uničena

Buenos Aires, 11. jun. Dva severnoameriška zrakoplova sta v bližini Lakehursta pri nočni vaji trčila skupaj in padla v morje. Izmed posadke se je rešil en sam mož. (Ulitime notizije.)

Štirinajst ameriških letal sestreljenih

Tokio, 11. jun. S. Japonski glavni stan je objavil, da je bilo v okviru operacij na področju Dutch Harbourja sestreljenih ali uničenih na tleh 14 sovražnih letal.

Napad kitajskih razbojnikov na švedsko ladjo

Stockholm, 11. jun. d. Iz švedskih mornariških krogov se je zvedelo, da so kitajski razbojniki o minuli Veliki noči napadli neko v Hongkongu zasidrano švedsko trgovsko ladjo. Pri napadu so bili trije švedski mornariški častniki ubiti. Podrobnosti o napadu se niso zvedele, znano je le, da so se kitajski razbojniki vtihotapili v bivalistične švedskih častnikov. Švedsko poslanstvo v Tokiju je po informacijah švedskih mornariških krogov posredovalo pri japonskih oblastvih, da se uvede o tem napadu preiskava.

Mandžurska delegacija v Nankingu

Nanking, 11. jun. d. Na čast mandžurski delegaciji, ki se ta čas muči na obisku v prestolnici nacionalne Kitajske, je kitajska vlada priredila večeraj slavnostno kosilo, na katerem sta spregovorila tudi japonski poslanik v Nankingu Šigemitsu in vodja mandžurske delegacije, predsednik mandžurske vlade Čang Čing Hui. Japonski poslanik je v svojem govoru izjavil, da ustvarjata novi red v vzhodni Aziji in tesno sodelovanje Japonske, Mandžurije in nacionalne Kitajske osnovo za končno zmago v veliki vzhodnoazijski vojni. Načelnik mandžurske delegacije je v svojem odgovoru na izvajanja japonskega poslanika izjavil, da je japonsko podpiranje sodelujočih držav že rodilo končne rezultate v nacionalni Kitajski. Svoj govor je Čang Čing Hui zaključil z zahtevo po še tesnejšem sodelovanju nacionalne Kitajske in Mandžurije za Japonsko.

Sodelovanje japonske javnosti pri državni upravi

Tokio, 11. jun. S. Vlada je določila 374 ljudi za sodelovanje v posebnih odborih, ki se bodo ustanovili pri posameznih ministrstvih, razen pri obeh ministrstvih oboroženih sil. Kakor znano, bodo imeli ti odbori nalogo podpreti in pospešiti poslovanje državne uprave. Med njimi je 80 članov japonske gornje zbornice, 243 iz spodnje zbornice, 50 pa je izbranih iz krogov raznih strokovnjakov. Zunanjemu ministrstvu bo dodeljen odbor, ki bo štel 17 članov.

Naše gledališče

DRAMA

Petek, 12. junija. Zaprt.

Sobota, 13. junija, ob 17.: Romeo in Julija.

Red A.

Nedelja, 14. junija, ob 17.30: Šola za žene.

Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol.

Bernauer in Oester: »Konto X«. Vesel.

Igra v treh dejanjih o ljubezni in drugih nemodernih rečeh. Osrednji lik je originalni vodja pisarne, Izidor Šrakoper, ki zaplete in razplete konflikte okrog skrivnostnega konta X, na račun katerega živi obupna žana aristokratska obojtelj, ne da bi vedela, da je zadovoljena. Igrali bodo: Alkanovo—Gorinškova, Uh—Starčeva, Oskarja—Blaž, očeta—Bratina, dr. Šolarja—Nakrat, Šrakoperja—Gorinšek, Piškurja—Košič, njegovo ženo—Rakarjeva, Zamorška—Košuta, sobarico—Križajeva, strojepisko—R. Stritarjeva. Režiser: Milan Košič.

OPERA

Petek, 12. junija, ob 15.: La Bohème. Izven.

Dijaška predstava. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sobota, 13. junija, ob 16.30: Carmen. Red B.

Nedelja, 14. junija, ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven.

Fränz v. Suppe: »Boccaccio«. Opereta v treh dejanjih. Pell bodo: Boccaccio—Melnikova, Lotheringh—Anžlovar, Lambertuccio—Zupan, Scialza—Sancin M., Leonetto—Sancin B., Fiametta—Barbičeva, Beatrice—Poljanarjeva, Peronella—Poličeva, Izabella—Španova, Pietro—Drenovec, kolporter—Dolničar, majordom—M. Gregorin, Filipa—Koširjeva. Dirigent: R. Simoniti, režiser: C. Debevec.

Dijaška predstava Puccinijeve opere: »La Bohème«. V petek ob 15. uri bodo uprizorili po zelo znizanih cenah od 12 lir navzdol »La Bohème«. Partijo Rudolfa bo pel Janez Lipušček, partijo Collina pa Friderik Luša. Nadaljnja zasedba je naslednja: Mimi—Vidaljeva, Marcel—Janko, Musetta—Poljanarjeva, Schaunard—Dolničar, Benoit—Zupan, Alcindor—Anžlovar, Parpignol—Križančič. Dirigent: D. Žebre, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti.

Petek, 12. junija, ob 15.: La Bohème. Izven.

Dijaška predstava. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sobota, 13. junija, ob 16.30: Carmen. Red B.

Nedelja, 14. junija, ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven.

Fränz v. Suppe: »Boccaccio«. Opereta v treh dejanjih. Pell bodo: Boccaccio—Melnikova, Lotheringh—Anžlovar, Lambertuccio—Zupan, Scialza—Sancin M., Leonetto—Sancin B., Fiametta—Barbičeva, Beatrice—Poljanarjeva, Peronella—Poličeva, Izabella—Španova, Pietro—Drenovec, kolporter—Dolničar, majordom—M. Gregorin, Filipa—Koširjeva. Dirigent: R. Simoniti, režiser: C. Debevec.

Dijaška predstava Puccinijeve opere: »La Bohème«. V petek ob 15. uri bodo uprizorili po zelo znizanih cenah od 12 lir navzdol »La Bohème«. Partijo Rudolfa bo pel Janez Lipušček, partijo Collina pa Friderik Luša. Nadaljnja zasedba je naslednja: Mimi—Vidaljeva, Marcel—Janko, Musetta—Poljanarjeva, Schaunard—Dolničar, Benoit—Zupan, Alcindor—Anžlovar, Parpignol—Križančič. Dirigent: D. Žebre, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti.

Petek, 12. junija, ob 15.: La Bohème. Izven.

Dijaška predstava. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sobota, 13. junija, ob 16.30: Carmen. Red B.

Nedelja, 14. junija, ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven.

Fränz v. Suppe: »Boccaccio«. Opereta v treh dejanjih. Pell bodo: Boccaccio—Melnikova, Lotheringh—Anžlovar, Lambertuccio—Zupan, Scialza—Sancin M., Leonetto—Sancin B., Fiametta—Barbičeva, Beatrice—Poljanarjeva, Peronella—Poličeva, Izabella—Španova, Pietro—Drenovec, kolporter—Dolničar, majordom—M. Gregorin, Filipa—Koširjeva. Dirigent: R. Simoniti, režiser: C. Debevec.

Dijaška predstava Puccinijeve opere: »La Bohème«. V petek ob 15. uri bodo uprizorili po zelo znizanih cenah od 12 lir navzdol »La Bohème«. Partijo Rudolfa bo pel Janez Lipušček, partijo Collina pa Friderik Luša. Nadaljnja zasedba je naslednja: Mimi—Vidaljeva, Marcel—Janko, Musetta—Poljanarjeva, Schaunard—Dolničar, Benoit—Zupan, Alcindor—Anžlovar, Parpignol—Križančič. Dirigent: D. Žebre, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti.

Petek, 12. junija, ob 15.: La Bohème. Izven.

Dijaška predstava. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sobota, 13. junija, ob 16.30: Carmen. Red B.

Nedelja, 14. junija, ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven.

Fränz v. Suppe: »Boccaccio«. Opereta v treh dejanjih. Pell bodo: Boccaccio—Melnikova, Lotheringh—Anžlovar, Lambertuccio—Zupan, Scialza—Sancin M., Leonetto—Sancin B., Fiametta—Barbičeva, Beatrice—Poljanarjeva, Peronella—Poličeva, Izabella—Španova, Pietro—Drenovec, kolporter—Dolničar, majordom—M. Gregorin, Filipa—Koširjeva. Dirigent: R. Simoniti, režiser: C. Debevec.

Dijaška predstava Puccinijeve opere: »La Bohème«. V petek ob 15. uri bodo uprizorili po zelo znizanih cenah od 12 lir navzdol »La Bohème«. Partijo Rudolfa bo pel Janez Lipušček, partijo Collina pa Friderik Luša. Nadaljnja zasedba je naslednja: Mimi—Vidaljeva, Marcel—Janko, Musetta—Poljanarjeva, Schaunard—Dolničar, Benoit—Zupan, Alcindor—Anžlovar, Parpignol—Križančič. Dirigent: D. Žebre, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti.

Petek, 12. junija, ob 15.: La Bohème. Izven.

Dijaška predstava. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sobota, 13. junija, ob 16.30: Carmen. Red B.

Nedelja, 14. junija, ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven.

Fränz v. Suppe: »Boccaccio«. Opereta v treh dejanjih. Pell bodo: Boccaccio—Melnikova, Lotheringh—Anžlovar, Lambertuccio—Zupan, Scialza—Sancin M., Leonetto—Sancin B., Fiametta—Barbičeva, Beatrice—Poljanarjeva, Peronella—Poličeva, Izabella—Španova, Pietro—Drenovec, kolporter—Dolničar, majordom—M. Gregorin, Filipa—Koširjeva. Dirigent: R. Simoniti, režiser: C. Debevec.

Dijaška predstava Puccinijeve opere: »La Bohème«. V petek ob 15. uri bodo uprizorili po zelo znizanih cenah od 12 lir navzdol »La Bohème«. Partijo Rudolfa bo pel Janez Lipušček, partijo Collina pa Friderik Luša. Nadaljnja zasedba je naslednja: Mimi—Vidaljeva, Marcel—Janko, Musetta—Poljanarjeva, Schaunard—Dolničar, Benoit—Zupan, Alcindor—Anžlovar, Parpignol—Križančič. Dirigent: D. Žebre, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti.

Petek, 12. junija, ob 15.: La Bohème. Izven.

Dijaška predstava. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sobota, 13. junija, ob 16.30: Carmen. Red B.

Nedelja, 14. junija, ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven.

Fränz v. Suppe: »Boccaccio«. Opereta v treh dejanjih. Pell bodo: Boccaccio—Melnikova, Lotheringh—Anžlovar, Lambertuccio—Zupan, Scialza—Sancin M., Leonetto—Sancin B., Fiametta—Barbičeva, Beatrice—Poljanarjeva, Peronella—Poličeva, Izabella—Španova, Pietro—Drenovec, kolporter—Dolničar, majordom—M. Gregorin, Filipa—Koširjeva. Dirigent: R. Simoniti, režiser: C. Debevec.

Dijaška predstava Puccinijeve opere: »La Bohème«. V petek ob 15. uri bodo uprizorili po zelo znizanih cenah od 12 lir navzdol »La Bohème«. Partijo Rudolfa bo pel Janez Lipušček, partijo Collina pa Friderik Luša. Nadaljnja zasedba je naslednja: Mimi—Vidaljeva, Marcel—Janko, Musetta—Poljanarjeva, Schaunard—Dolničar, Benoit—Zupan, Alcindor—Anžlovar, Parpignol—Križančič. Dirigent: D. Žebre, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti.

Petek, 12. junija, ob 15.: La Bohème. Izven.

Dijaška predstava. Zelo znizane cene od 12 lir navzdol.

Sobota, 13. junija, ob 16.30: Carmen. Red B.

Nedelja, 14. junija, ob 15.: Evgenij Onjegin. Izven.

Disciplinska sodišča za javne nameščence

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291, glede na svojo naredbo z dne 20. aprila 1941-XIX št. 2 smatrajoč za potrebno, da se vzpostavi disciplinska sodišča javnih nameščencev in nameščencev v javni službi, in upoštevajoč, da so nekatera doslej v stvari pristojna sodišča zbog zloma jugoslovanske države prenehala, odreja:

Čl. 1. Disciplinsko sodišče prve stopnje, ustanovljeno po zakonu o notranji upravi bivše kraljevine Jugoslavije in sedaj poslujoče pri Visokem komisaratu za Ljubljansko pokrajino, je pristojno soditi v disciplinskih stvareh tudi osebu, ki je bilo podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za socialno politiko in ljudsko zdravje, učiteljskemu osebu srednjih in tem enakih strokovnih in obrtnih šol kakor tudi osebu meščanskih šol, podrejenih Visokemu komisaratu ali ustanovam, ki so kakor koli pod priredlo in nadzorstvom tega Visokega komisarata.

Čl. 2. Pri ravnanstvu pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani se ustanavlja »Disciplinsko sodišče prve stopnje za pošto-telegrafsko-telefonsko osebo« po naliki z določbami v zgoraj omenjenem zakonu o notranji upravi.

Ta organ je pristojen soditi v disciplinskih stvareh osebu, ki je bilo podrejeno

bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za pošto, telegraf in telefon.

Čl. 3. Pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani se ustanavlja »Disciplinsko sodišče prve stopnje za finančno upravo« po naliki z določbami v zgoraj omenjenem zakonu o notranji upravi.

Ta organ je pristojen soditi v disciplinskih stvareh osebu, ki je bilo podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu za finance, za državne monopole in pošto hranilnico.

Čl. 4. Pri Visokem komisaratu v Ljubljani se ustanavlja »Višje disciplinsko sodišče«, pristojno soditi v disciplinskih stvareh osebu, ki je bilo podrejeno bivšemu jugoslovanskemu ministrstvu, in glede katerega so odpadli osrednji sodni organi, kakor tudi osebu podeželskih občin.

Čl. 5. Sodni organ iz člena 4. je sestavljen kolegično iz petih sodnikov, izmed katerih morata biti vsaj dva iz upravne stroke, ki ji pripada obdolženec.

Imenuje jih Visoki komisar.

Čl. 6. Glede postopka pred disciplinskimi sodišči se ni nič spremenilo.

Čl. 7. Visoki komisar si lahko kadar koli pridržati sam disciplinski postopek in izda dokončno odločitev.

Čl. 8. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 2. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Gospodarstvo

Konec obratnih tajnosti v Nemčiji

Za racionalizacijo industrijske proizvodnje je velike važnosti, da se skušne posameznih tvornic ne držijo tajno in da se podjetja iste stroke o teh skušnjah medsebojno obveščajo. Že pred sedanjno vojno so se podjetja določenih strok v Nemčiji pričela medsebojno obveščati o obratnih skušnjah, zlasti v pogledu uporabe novih surovin, novih produkcijskih metod in o ukrepih za racionalnejšo proizvodnjo. Prva industrijska panoga, ki je v celoti izvedla izmenjavno skušnjo med posameznimi obrati, je bila industrija letal. Kmalu je sledila oblačilna industrija, ki je pokazala v kratki dobi izreden napredek v pogledu racionalizacije proizvodnje. K temu so zlasti pripomogle velika naročila za izdelavo raznih uniform. Izdelovalnice uniform so danes opremljene z najmodernejšimi stroji in je vse izdelovanje do skrajnosti mehanizirano. V tej stroki se je proizvodnja povečala za 35% z osebjem, ki je bilo reducirano na 20%, pri čemer je upoštevati, da opravljajo delo po večini žene in je danes v vsej stroki zaposlenih le 20% moških delovnih moči nas

KULTURNI PREGLED

Koncert
orkestra Glasbene Matice
v Eiar-Radio Ljubljani

Danes ob 17.15 bo postaja Eiar Radio Ljubljana oddajala koncert godalnega orkestra Glasbene Matice pod vodstvom Lucijana Marije Škerjanca in s sodelovanjem pianistke Silve Hrašovecve.

Sporod koncerta Orkestralnega društva obsega dela predklasičnih skladateljev za godalni orkester. Otvorja ga zbirka krajskih skladb za to zasedbo: zbirko je sestavil skladatelj Renzo Bossi iz del predklasičnih italijanskih mojstrov. Renzo Bossi je sin slavnega cerkvenega in koncertnega komponista Enrica Bossija (1861—1918) ter je profesor kompozicije na konservatoriju v Milanu. Napisal je mnogo skladb za orkester, simfonijo, violinski koncert ter je tudi odlični dirigent. Njegova zbirka ima naslov »Ricerche di antiche musiche italiane« ter vsebuje dela Frescobaldija, Merule, Raspollija, Scarlattija in drugih.

J.S. Bachova klavirska zbirka preludijev in fug, ki je vsakemu ljubitelju glasbe dobro znana pod naslovom »Das Wohltemperirte Klavier« vsebuje bisere njegove ustvarjalne sile. Enega teh — preludij in fugo v b-molu iz I. zvezka — je priredil dr. Ivan Karlin za godalni orkester. To delo bo tokrat prvič izvajano javno ter pomeni lep doprinos k literaturi godalnega orkestra.

Istega skladatelja klavirski koncert v d-molu, ki ga bo prednašala prof. Silva Hrašovecva ob spremljavi godalnega orkestra, je brzokone prepis kakšnega italijanskega violinskega koncerta, kakor si ga je priredil Bach za svoje izvedbe v Collegium musicum v Lipskem. Tak način priredbe je bil takrat zelo pogost ter je mnogo skladb izšlo pod krivimi imeni. Vse značaj tega dela kaže v to smer, saj njegove značilne poteze niso tiste, ki jih sicer poznamo pri Bachovi originalnih delih. Koncert ima tri stavke, od katerih sta okvirna stavka živahna, osrednji pa počasen, vznesen. Klavir ima skoraj neprekinjeno vlogo ter se mestoma tudi pridruži orkestru v tutti-odstavkih.

Prav to delo kaže šolo zadnjega mojstra tega sporeda, italijanskega predklasičarja Vivaldija (1680—1743), čigar trostavna kratka simfonija v g-duru nam kaže vse vrline njegovega jasnega, živahnega in melodij polnega sloga. Vivaldijeva violinske skladbe so dela svetovnega slovesa; njim se enakovredno priključujejo simfonije, katerih druga bo kot zaključna točka koncerta Glasbene Matice prvič izvajana v Ljubljani.

Slovenica v slovaškem
„Elanu“

Geraldinjev izbor slovenske proze

V majniški številki dobro urejenega literarno-umetniškega obzornika »Elanu« je objavljeno poročilo o K. Geraldinjevem izboru iz sodobne slovenske proze, ki je izšel v knjigi z naslovom »Za križem« pred tedni v Turč. Sv. Martinu na Slovaškem. Poročevalec pravi o tej knjigi med drugim: »Nekako pred dvema letoma je izdal Koloman Geraldini knjižico pesniških prevodov ter skušal v njo zajeti in podati profil starejše in novejšje slovenske lirike. Zbirka ni vzbudila večje pozornosti, kar bi mogli pojasniti s tem, da je šlo za izrez iz neke umetniške dejavnosti, ki je naša študentska občina ne pozna. Pa tudi zato, ker se je knjižica pojavila v trenutku, ko se se razvojnemu tendenci naše poezije znatno razločevale od tu predstavljene poezije. Toda avtor se ni dal zbežati in sedanjim prevod proze, ki izpopolnjuje podobo slovenskega slovstva, kaže, da hodi Geraldini za trdnimi smotri in da mu ni mar za trenutne neuspehe. Za kaj gre avtorju teh dveh publikacij, vidimo iz samega značaja stvari: gre za sorodni narod, pri katerem je slovstvo središnja točka njegove kulturne dejavnosti.«

Nato podaja slovaški ocenjevalec nekatere nalike med slovensko in slovaško zgodovino. »Literatura naroda« pise dalje: »ki je živel v tako težkih okoliščinah, mora biti odraz težkega življenja. Če pa je bila pri nas književnost v službah narodnega prebujenja, ker je bilo to edino sredstvo v boju za življenje, je stalo tudi slovensko slovstvo v službah enake ideje...«

»Socialna tematika, ki je jedro slovenskega slovstva, ima posledke zlasti v prozi. Zbog tega je posebno priljubljen realistični stil. Pisateljem je bila in je morala biti izhodišče resničnost, ki so jo hoteli predočiti. Pri tem moramo upoštevati tudi ves ustroj ljudske kulture in karakterja. Zgodovinski položaj je vtisnil slovenskemu značaju poteze treznosti in stvarnosti in ta karakterna značilnost se odraža tudi v literaturi. Gotovo ni samo naključje, da je realizem ostal značilen celo za novejšje slovensko prozo, čeprav je bilo slovstvo sicer izpostavljeno vsem mogočim modernim strujam, kakor jih poznamo tudi po njih vplivu na našo književnost. Njih naval na slovensko literaturo pa ni bil tako velik, že zaradi tega ne, ker je šlo za slovstvo, z daljšo in trdnjšo slovstveno tradicijo...«

Pisce nato dostavljajo: »Če smo rekli, da je literarni realizem značilen za slovensko prozo, ni tega razumeti tako, da bi v njej ne opazili vplivov drugih slovstvenih smeri; razumeti je v tem smislu, da ji je resničnost izhodišče in cilj. Takoj pri Jankarju najdemo razen čisto realističnih povesti s psihološko tematiko tudi proze, v katerih je resničnost zavita v simbole in kjer gre za duhovno vrsto resničnosti. To velja do neke mere tudi za druge pisatelje. Vedno znova se vrača ta proza k ponižanju in uzafljenju, vedno znova jo prevajajo sočutje in humanitarna stremjenja.«

Ob koncu pravi slovaški pisec: »Takisto ne moremo reči, da bi vsa prevedena proza imela enak značaj in bila zbog tega preveč enolična. V celoti se vidi dovolj očitno razčlenjenost umetniško delo in po vsem se zdi, da imamo pred seboj dela vsaj dveh umetniških rodov. Tematika resda ni zelo različna, vendar pa opazamo pri generaciji, ki jo lahko označimo za mlajšo, bolj diferencirano in rafinirano umetniško sredstvo, pa tudi sama tematika je nekoliko smešljiva. K prvi generaciji lahko štejemo Cankarja, Meška in Finžgarja, k mlajšim pa spadajo brččas Pregelj, Bevč, Juš Kozak, Kranjec, Voranc in Jalen. V izvoru najdemo slabša in odlična dela, toda vsako razvedro originalne avtorje, ki jih okolje ni moglo ubiti. Bilo bi zares zelo prav, če bi mogli spoznati

te pisce po obsežnejših delih; ni dvoma, da bi našla pri nas obilo čitateljev.«

Pisce poročila, ki je podpisana s šifro oa, graja prevajalca, češ da ni opremil svojega izbora slovenske proze z informativnim uvodom in z beležkami o tu zastopanih pisateljih, ker bi tak uvod samo povečal zanimanje za dano literaturo in postal prolog smotnejšemu prevajalskem delu, ki je K. Geraldinju — kakor kaže — pred očmi.

»Človek srca in velik prijatelj«

V isti številki »Elanu« priobčuje slovaški publicist Zoltán Sýkora iz Rima članek z navedenim naslovom. Posvečen je slovenskemu dramatik in režiserju dr. Bratku Kreftu, ki tu živi v Rimu, tam, »kamor vodijo vsa pota« in kjer se kakor na ogromnem odru shajajo ljudje z vseh strani sveta, vsak s svojo vlogo in nalogo.

S Kreftovo sliko opremljeni sestave vsebuje biografske in bibliografske podatke o avtorju »Celjskih grofov« in piševe osebnost prijateljske skušnje z njim v času, ko se je v senci Večnega mesta razvil prijateljstvo. Kreft in Sýkora se sprehajata po starodavni Via Appia antika, ki ji je Kreft posvetil tople in lepe vrstice v aprilski številki »Elanu«, kjer je izšel v slovaškem prevodu nadaljnji del njegovih rimskih impresij. Ob lepem marčevnem dnevu zavijeta slovaški in slovenski literat tja v rimsko kampanjo. Ko Sýkora v tem svojevredno lepem in pomembnem okolju, ki je navduševalo Goetheja, Chateaubrianda, Stendhala in toliko drugih, predstavi slovaškemu literarnemu

svetu svojega slovenskega prijatelja v Rimu, nam zaupa še tole:

»In čeprav pravijo, da med vojno močje muze, Kreft ne miruje niti danes. Naugnan dela. Končuje roman »General«, pripravljajo zgodovinski komedijo »Raj« v slogu commedia dell'arte, navezujoč na igranje dobrega pomena, ki so jo igrali študentje jezuitskega kolegija v Ljubljani leta 1657, kar je prvi dokument slovenskega gledališkega življenja.«

ZAPISKI

O literarni morali. Bruno Romani je izdal pri Vallecchiju knjigo »La morale letteraria«. V tem eseju se bavi z nekaterimi bistvenimi problemi današnje literature, predvsem z njeno utilitarno koncepcijo (tendenco, svetovnonazornost i. dr. literatura) in z načelom popolne slovenske avtonomnosti. Gre za odnos med slovom in življenjem, ali konkretno: med slovom in stvarjanjem in politiko, gre za vprašanje, kako daleč sme biti književnik in sploh umetnik svobodno nasproti vsem družbenim silam, ki skušajo omejiti in usmeriti svobodno tvornost duhovnih producentov. Romani je esejna knjiga vsebuje mnoge podnebne misli in zanimive poglede na problematiko današnjega slova.

Knjiga o Siciliji. Rudolfo de Mattel je izdal pri Mondadoriju knjigo »Isola segreta«. V nji skuša z novimi vtiski in podatki osvetliti socialni, kulturni in zgodovinski profil te sončne dežele, ki pa ima vse polno skrivnosti in nerešenih problemov.

Kronika

• Zvonoči za vojno industrijo. La »Corrispondenza«, dnevno vatikansko poročilo, javlja, da so se vojaške oblasti obrnile na cerkvene oblasti za vprašanje glede oddaje cerkvenih zvonov za vojne potrebe. Cerkevne oblasti se niso obotavljale niti trenutno in so takoj pristale na trdo žrtev, poznavajoč duh ljudstva, izročenega njihove duhovnemu vodstvu. Kdor si predstavlja, kako dragi so vernemu ljudstvu domači zvonovi, bo lahko pravilno ocenilo to žrtev, ki jo Italijansko ljudstvo doprinese na oltar domovine in dokončne zmage.

• Smrt najboljšega nemškega strelca. V Berlinu je umrl 92letni generalni poročnik Adolf pl. Kries, ki je bil v prejšnji nemški vojski med najbolj znanimi častniki. Dolga leta je veljal za najboljšega strelca. 20 let si je pri tekmah vselej priboril cesarsko nagrado, še ko je bil polkovnik poveljnik, je veljal za najboljšega strelca v armadnem zboru in je prejel častni meč. Ko je leta 1905 stopil v pokoj, se je docela posvetil lovskemu in streliškemu sportu. 25 let je bil predsednik preizkuševalnice strelskega orožja pri Berlinu.

• 38 milijonov mest. Leta 1907 je bilo na vsem svetu samo 14 mest, katerih prebivalstvo je številčno preseglo milijon. Danes se je njih število povzpelo že na 38. Najbolj obiljeno velenost je New York, ki brez prečunosti šteje že 11 milijonov prebivalcev. Na drugem mestu je London, z 8 in pol milijona. Sledijo po vstvi: Tokio, Berlin, Pariz, Moskva, Chicago, Šanghaj, Petrograd, Osaka, Buenos Aires in Filadelfija. Vsa ta velenost ima nad dva milijona ljudi. Pol to mejo so: Hamburg, Rim, Milano, Melbourne, Kairo in Kapstadt. Iz spiska milijonov mest je izbrisan Carigrad, ki je mnogo izgubil, odkar je Ankara postala turška metropola. Zato pa so dosegla milijonsko višino mesta: Kioto, Nagasaki, Tientsin, Detroit, Los Angeles in Rio de Janeiro.

• Povodnji na Bolgarskem. Medtem ko imamo v srednji Evropi sušno vreme, je v Bolgariji zadnji čas pogostokrat deževalo in je zlasti narasla reka Lom v severni Bolgariji. Pri mestih Lomu in Ferdinandovem je reka Lom prestopila bregove. Samo v Lomu je poplavljenih 800 hiš, 50 se jih je doslej porušilo. Poplavljen je 230 ha obdelane zemlje. Človeških žrtev zaenkrat k sreči ni. Železniška zveza v Lomu je prekinjena. Pri Ferdinandovem je prestopila bregove reka Ogosta in prav tako zalila mesto. Tudi tu se je porušilo nad 50 hiš. Poplavljen je mnogo obdelane zemlje. Kraj Berkovica v bližini Ferdinandova je zaradi porušene proge odrezan od sveta in trpi pomanjkanje. Posebno hudo je prizadeta vas Hajredin. Hudournava voda je odnesla železniški most pri Bričnovcih.

• Nova omejitev motornega prometa na Madžarskem. Medtem ko je bil promet z osebnimi avtomobili na Madžarskem dosejel skoraj na najpotrebnejšo mero, je zdaj trgovinski in prometni minister izdal še novo naredbo o omejitvi voženj z motornimi čolni. Do nadaljnjih ukrepov se motorni čolni sploh ne smejo uporabljati. Izjeme veljajo samo za javni promet in za motorne državne in avtonomne oblasti. Od zabavnikov lahko uporabljajo motorne čolne samo tisti, ki morajo izjemoma dobiti strovo dovoljenje sprito javne koristi. Drugim pa se motorni čolni zapleni. Naredba bo uveljavljena z 21. junijem.

• Krogelje v pljuči in v srcu. Sloveči berlinski kirurg prof. dr. Sauerbruch je v sedanjosti izvršil že 157 nevarnih operacij, ki so znatno obogatile njegovo izkušnjo. Zidaj je objavil v strokovnem časopisu »Der Chirurg« na podlagi svojih izkušenj pravico o operativnem odvzemu krogel iz pljuči in iz srca. Ugotavlja, da so bili do sedaj presenetljivi uspehi in da so nevarno ranjeni okrevali. Potrebne so najsodobnejše preiskave s pomočjo novodobnih aparatov, da se ugotovi anatomična lega krogel ali drobec. Z najboljšimi uspehi uporablja dr. Sauerbruch akustično kovinsko svetilko, ki jo je izdelala tvrdka Siemens in jo imenuje »iskalca krogel«.

• Padel je z osla in zadel pol milijona. 75letni kmet Vincenc Pizzicannella, bivajoč v Roca di Papa, je 28. pr. meseca tovoril s svojim osličkom pesek s svoje njive. Nenadoma se je osel spotaknil in Pizzicannella je padel na tla ter se znatno potolkel na glavi in na rami. Že med padcem in pozneje mu je, kljub hudim bolečinam, prišlo na misel, da bi svojo nesrečo izkoristil, kolikor se le da. Prisledni domov, je tekkel v lekarno, kjer so ga za silo obvezali, na kar je takoj stopil v loterijsko poslovalnico, kjer je postavil številke: 16 (osli), 17 (nesreča), 56 (padec) in 28 (dan nesreče). Žrtvoval je 5 lir in stavil na Rim, nato pa je še za vsa kolo plačal po 5 lir. Bil ni niti malo presenečen, ko so bile njegove številke izžrebane in ko se je iz-

kazalo, da bo dobil dobrih 500.000 lir. Doselej je mož živel v siromašni kolibici, ki si jo je zgradil sam v bližini Hanibalovega taborišča. Zdal si pa namerava zgraditi čedno hišico, kupiti nekoliko zemlje, kjer bo sejal koruzo in pšenico. Zelo je hvaležen svojemu osličku za nenavadno srečo in pravi, da tudi neega ne bo pozabil. Dejal je tudi, da bo takoj, ko prejme dobiček, poslal debele sveče Materi božji v farni cerkvi.

• Omejene počitnice v Vatikanu. Iz Vatikana poročajo: Papež Pij XII. tudi v tretjem vojnem poletju ne bo zapustil Vatikana in se ne bo odpravil na običajno letovanje v papeški poletni gradšč Casteldandolfo. V vseh vatiških uradih bodo počitnice na papežev željo znatno skrajšane, da ne bo poslovanje sprito današnjih razmer z ničemer prekinjeno.

• Lov za ubeglim volkom. V Augsburgu je pobegnil volk iz cirkuša. Čeprav so ga takoj začeli zasledovati, se je več dni klatil po okolici. Najprej je obiskal neko kmetijo, kjer so ga imeli za tujeja pastirskega psa in so ga odgnali. Toda volk se je vrnil in je raztrgal ovco, se naložil krvi in potem spet pobegnil. Mel tem je že bilo alarmirano orožništvo in na prežo so prihiteli nekateri lovci iz mesta. Postavili so se v zasado, ker so pravilno sklepali, da se bo pošrur vrnil po drugo ovco. Res se je spet priklatil pred stajo, kjer ga je dohitela dobro pomejena svinčenka.

• Nemški ukrepi zoper poljske tatvine in zoper rabutanje sadja. Nemški govorniki naglašajo zadnje čase, da je letošnja letina posebno važna za prehrano Nemčije. Kljub težavam, ki jih nanaša vojna, so vsa polja v redu obdelana in se je obseg celo razširil. Po dosedajni sodbi so izgledi na letino pravi ugodni. Važno je samo še, da bo vsa letina v redu spravljena. Postreli so ukrepi zoper poljske tatvine, ki bodo kaznovane po istem strogem paragrafu, kakor verižništvo. Izdani so bili tudi posebni ukrepi, da raznim »izletnikom« se bo mogoče rabutati in preveč kupičiti sadja.

• Tutankamnova zlat krsta v angleški banki. Iz Kaira poročajo, da so Tutankamno zlat krsto prenesli iz egiptovskega muzeja v Narodno banko. Zlata krsta in razne Tutankamnevo dragotnine, ki so jih obdučovali že tisoči izletnikov, so bile takoj po pričetku vojne spravljene v muzejsko zakladnico, da bi bile varne pred morebitnimi letalskimi napadi. Toda Angležem se je zazdelo primernejše, da spravijo dragoceno krsto, ki je res vsa iz zlata, v Narodno banko, ki je v angleških rokah. Nemški listi sodijo, da bo Tutankamnov zaklad služil Angležem za bogve kakšno jamstvo.

• Tri nove smrtni nesreče so se primele v nedeljo v štajerskih planinah. 30letni monter Albert Schlamberger iz Rottemanna je padel čez skalo 200 metrov globoko v prepad in obelzel mrtev. Nekd 17letnik se je prav tako smrtno ponesrečil. 22letni kovinar Josip Teušt iz Eisenzerja je prestregel neko dekle, ki je padalo po skalovju, pri tem pa je samemu izpodrsnilo in je padel 30 metrov globoko.

• Komunističen napad na madžarske delavce na Hrvaškem. Madžarski listi poročajo: V občini Rakovici v Sremu, 6 km od Novega Sada, je veliko vinogradiško posestvo Adamovičeve rodbine iz Novega Sada. V vinogradu je bilo na delu pet delavcev in sicer trije Madžari iz Temerina in dva Hrvati. V noči na petek je komunistična družba 60 mož napadla Adamovičev posestvo. Oplenili so skladišče in umorili vseh pet delavcev. Trupla treh Madžarov so v soboto prenesli v Temerin, kjer so jih v nedeljo pokopali.

• Dva brata usmrčena zaradi roparskega umora. V Kaloci na Madžarskem sta bila usmrčena brata Štefan in Jožef Mihok. Leta 1939. sta usmrtila in oropala vdovo Petra Kataya v Foktšju. Takrat jih niso mogli izslediti. Ko sta zagrešila še razne manjše tatvine, so ju letos v aprilu prijeti. Preiskovalnemu sodniku v Kaloci sta slednjič priznala roparski umor in naglo sodišče je oba obsodilo na smrt.

IZ LJUBLJANE

— Novo samostojno rimsko katoliško župništvo v Zgornji Šiški je ustanovil škofijski ordinariar ter jo je v. Mis. Komisariat že odobril z razglasom v »Služb. listu«. Nova župnija obsega Toško čelo, Čepelje, Glincio, Dolince, Podutik, Kamno gorico, Perčan, Trato, Zapiže, Koseze, Zgornjo šiško, Dnave in Poljane z okolišji. Za območje nove župnije bo matične knjige vodil župni urad v Zgornji Šiški.

— Poročila sta se v župni cerkvi sv. Petra g. inž. Ivan Franke z gospodnjo

Cvetko Hudetovo. Mlademu paru želimo obilo sreče.

— Novi grobovi. V visoki starosti 90 let je za večno zapustil svoje g. Ivan Čepin. Na zainji poti ga bodo spremlili v petek ob 16. iz kapele sv. Jožefa na zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Po težki bolezni je preminil uslužbenec Stavnice družbe g. Blaž Pavlin. Pogreb blagega pokojnika bo v petek ob 17. iz kapele sv. Andreja na zalah k Sv. Križu. — Po kratki mučni bolezni je v 80. letu starosti umrla vdova po ravnatelju zemljiške knjige v pokopju ga. Jožefa Žarjavca. V večnemu počitku jo bodo spremlili v petek ob 16. iz kapele sv. Petra na zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Po hudem trpljenju je preminil bivši namestnik drž. rudnika v Velenju g. Dragotin Heuffel. Zapustil je ženo, hčerko in sina ter številno drugo sorodstvo. Na zadnji poti ga bodo spremlili v petek ob 18. iz kapele sv. Antona na zalah k Sv. Križu. — Pokojnim bomo ohranili blag spomin, užaloščentim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

— Konec sončnih dni. Že delj časa smo imeli tako toplo pomladno vreme, da so bile vse dostopne brežine naših rek polne kopalcev. »Ilirija« pa vsak dan natlačena sonca in vode željnih gostov. Že delj časa se je obetala vremenska sprememba in včeraj smo jo res dočakali. Zjutraj se ni nič kazalo na to, proti poldnevju pa se je deho doobra pooblačilo. Vrtnarji in kmetje si že močno želijo dežja, kajti zemlja je že popolnoma izsušena. Da bi le bili uslišani! Kolikor več bodo pridelali, toliko manj skrbil bo za prehrano.

— Zadnja dva dneva cepljenja proti davici sta današnji petek in jutrišnja sobota. Današnji petek ob 17. uri bo cepljenje v šoli v Sp. Šiški, a za prebivalstvo Spodnje in Zgornje šiške onkraj kontrolne črte bo cepljenje ob 17.30 v društveni dvorani v Dravljah tudi v petek. V soboto 13. t. m. ob 17. uri bo cepljenje v šoli na Barju, prav tako bo pa jutrišnja sobota cepljenje ob 17. uri spet v Mestnem domu. Starši naj si natančno zapomnijo, kateri dan tega tedna so bili njih otroci prvič cepljeni ter naj čez 14 dni tiste dan tedna pripeljejo prvič cepljene otroke k drugemu cepljenju na isti kraj. Drugo cepljenje bo torej od 22. do 27. junija, ko morajo bti drugi cepljeni vsi ta tedni cepljeni otroci.

— Nesreče. Nenavajno smo imeli 10letni sin strojevodje Matej Smrekar iz Ljubljane. Sončel se je na obrežju Ljubljane, pa ga je pičil gad v nogo. — Po stopenju je padla in si zlomila desnico 19letna Pepca Dolančeva iz Ljubljane. — 32letna učiteljica Franja Zolčičova iz Velikih Lašč je padla s koleša in se potolkla po glavi. — Poškodbe na glavi ima tudi 22letna služkinja Jožefa Vodlanova, ki je padla z voza. — Desnico si je zlomila šletna hčerka uradnika finančne kontrole Jolanda Kuraltova iz Logatca. — Enoletna hči kočarja Cilka Sterletova z lga si je pri padcu zlomila desno nogo, levico pa si je zlomil 56letni krojaški pomočnik Alojz Porenta iz Ljubljane. Ponesrečence so prepeljali v ljubljansko splošno bolnišnico.

IZ Spodnje Štajerske

O šahovski tekmi med Mariborom in Celjem smo poročali, da je bila preteklo nedeljo v Graclu v kavarni »Herrenhof«. To je bila povračilna tekma Mariborčanov. Poročajo, da je bila tekma na 13 šahovnicah zelo ostra, ostala pa je neodločena 6½/6½.

Raimundovi večeri. V Maribor je prispel dr. Bergauer s svojo igralsko skupino. Priredili so veseli večer z deli znanega nemškega humorista Ferdinanda Raimunda. Prireditve bodo ponovili v Ptuj, Ljutomeru, Slovenjem Gradcu in v Trbovljah.

Mlada žrtev kapli v kopalšču. V rožnodolskem kopalšču na štajerskem se je med drugimi kopal 16letni vajenec Rudolf Pagger. Nenadno je zdrknul pod gladino, da tega ostali kopalci niti opazili niso. Šele drugi dan se je posrečilo kopalščememu moštru, da je truplo potegnil iz globine 7 metrov. Mladenček je bil šibkega srca in ga je pri kopanju zadela kap.

Smrtna kazen za vlomilca. Pred posebnim sodščem v Gradcu je bil obsojen na smrt 33letni Rihard Margl, nevaren poklicni vlomilec. Njegov enako star ciganški pomočnik Rupert Vrba bo sedel 5 let v ječi, 31letna Marija Metzgerjeva se bo pokorila 3 leta, 64letna Marija Probstova eno leto, 21letna Helena Baranjaeva 8 mesecev, Mihael Kranjec pa 10 mesecev. Z vseh temi je imel Rihard Margl stike in je izvršil 24 vlovov v Gradcu in okolici.

Telovalno taborišče v Rogški Slatini je trajalo od 28. maja do 5. junija. Zbrala so se dekleta iz raznih štajerskih krajev. Večalo so se na orodju, v prostih vajah in plesu. Prirejen je bil zaključni javni nastop pred Zdraviliškim domom.

Spodnještajerskim sodnikom in advokatom je v petek predaval v Mariboru nacionalno politični referent Heimabunda dr. Carstanjen o spolnještajerskem ljudstvu in krajih.

Zlato poroko bosta praznovala v soboto vinarč Andrej Trampuš in Jožefina roj. Doršnikova. Trampuš je doma iz Armovca, žena pa iz Lučan. Stara sta oba 74 let in že dolgo oskrbujejo vinograde dr. Hansa Schmiderja v Tresterici.

Novi grobovi. Na Tezmem je umrla 61letna Marija Kramplova, žena poštnega namestnika. V Slovenski Bistrici je umrl valjar Anton Koren, ki je bil 60 leta nameščen v ondnoti tovarni kovin.

Dovoljenja za potovanje iz tujine na Spodnje štajersko izdaja odsej policijske ravnateljstvo v Mariboru. S tem je ukinjen urad pri Heimabundu, ki ga je doslej vodil dr. pl. Fritzberg.

— Novi grobovi. V Vojniku je umrl v starosti 69 let upokojenji višji finančni respicent Ignac Prah. Pokojnika sp spremljali v Maribor in ga pokopali na Pobrežju, v Celju so umrli: Karel Čatar, Amalija Jezernikova, Konrad Čelofčija, Marija Selničarjeva, vsi iz Celja. Viktor Kremšček je Polzele, Janez Reberšak z Vranskega, Janez Dolenc iz Kasaz in Pavel Topovšček iz celjske okolice. V Ptujju so umrli Jože Tauberhofer, Franc Hamersak, Frano Polajžar, Pavlina Strmškova, Bogomir Nikola in Marija Unukova.

Tekme brambovskih oddelkov so bile v nedeljo v Celju. Udeležilo se jih je 1500 moških. V Celju je bilo v nedeljo že zgodaj zjutraj dosti rjavih uniform. Oddečki so odhajali na tekmovalni prostor. Tekmovali so

v maršu s polno opremo, v kolesarjenju in v premagovanju raznih ovir. Prvenstvo je dosegla standarda Celje — zapadni del, ki je dobila za nagrado Hitlerjev kipec iz brona.

Prvi koncert po želji so priredili v Slovenjem gradu v korist Nemškemu Rdečemu križu. Domači orkester je dirigiral E. Perz.

IZ Hrvatske

Spet dovoljena prodaja sladoleda. Kakor smo poročali, je trgovinski minister pred časom preprečeval izdelovanje prodaje sladoleda. Ministrstvo za obrt, trgovino in industrijo pa je zdaj odobrilo, da smejo izdelovati in prodajati sladoled vsi tisti, ki so se s to vrsto poslovanja že prej bavili. Izdelovalci sladoleda pa ne bodo prejemali več sladkorja kakor doslej.

Hrvatski delavci na grobu Zrinjskega in Frankopana. Odposlansvo hrvatskih delavcev, ki so zaposleni v Dunajskem Novem mestu, je nedavno obiskalo grob hrvatskih mučnikov Zrinjskega in Frankopana in položilo nanj vence.

Belje izročeno nadvojvodu Albrehtu. Od bivše Jugoslavije razlašeno velenost Belje je madžarska vlada spet izročila v habzburške roke. Na delu tega posvetva, hočejo ustanoviti narodni park. 27.000 na zemlji, kjer rastejo redke evropske rastline in prebivajo manj razširjene živali, bo zaščitene.

Nova tovarna vžgalice. Hrvatsko finančno ministrstvo namerava ustanoviti novo tovarno za vžgalice. Letna kapaciteta naj bi znašala 150 milijonov večjih in 75 milijonov manjših škatic. Tovarna bo privatno podjetje, država pa se je obvezala odkupiti vso proizvodnjo po kalkulacijskih cenah.

Industrijski nameštenci imajo poleti neprekinjen delovni čas. Industrijska zbornica v Zagrebu je opozorila svoje člane, da je olok bivše banske uprave Savske banovine o neprekinjenem letnem poslovnem času še vedno v veljavi. Kjer način dela zahteva poslovanje ves dan, je treba opravljati posel v dveh skupinah.

Dobro šolski uspeh učencev trgovske akademije v Daruvaru. »Hrvatski Narod« poroča, da so vsi učenci 4. razreda daruvarske trgovske akademije pripušeni k zrelstnemu izpitu, čeprav so med letom delj časa zamenjali knjigo s puško in se odlikovali v borbah s sovražniki hrvatskega naroda.

Izdeluje se regulacijski načrt Petrinje. Že nekaj dni se muče v Petrinji zemljemerji iz Zagreba, ki jim je mestna občina poverila izmero zemljišč, da bo lahko še letos izgotovili regulacijski načrt.

V Posavini se obeta dobra letina. Kakor čitamo v hrvatskih listih, je zadnje dni v Posavini padlo nekaj dežja, ki je zelo koristil poljskim pridelkom. Vse vrste posevkov dobro uspevajo. Tudi vinogradi kažejo najlepše.

Nova škofa v Mostaru in Križevcih. »Katolički list« poroča, da je Sveta stolica imenovala za mostarskega škofa dosedanjega kapiteljskega vikarja v Mostaru msgr. dr. Petra Čuić; za križevskega škofa pa je bil imenovan msgr. dr. Janko Šimrak, dosednji administrator škofije.

Plemenit dar. Ob svojem nedavnem bivanju v Dubrovniku je italijanski general g. Roata izročil velikemu županu 50.000 kun za reveže v pokrajini, prav tolikšno vsoto pa tudi mestnemu načelniku za dobrovoljske reveže.

Pevski zbor »Trebevič« iz Sarajeva je najmočnejši pevski zbor na Hrvatskem. Šteje 120 članov. V soboto bo priredil svečan koncert o priliki Poglavnkovega godu, ki ga bo oddajala tudi radijska postaja v Sarajevu.

Štedenje z elektriko. Mestna elektrarna v Zagrebu opozarja svoje potrošnike, naj zaradi težkoj pri nabavi premoga štedijo z elektriko. Elektrarna bo dovolila vsakemu potrošniku samo tisto množico električne toka, ki jo je porabil v lanskem letu.

Sarajevsko gledališče na gostovanju. Člani sarajevskega državnega gledališča odpotujejo te dni na gostovanje, ki bo trajalo mesec dni. Obiskati mislijo Travnik, Derwentu, Tuzlo in po možnosti tudi Brod na Savi.

Nafto iščejo. Petrolejsko d. d. iz Zagreba nadaljuje z raziskovanjem zemljišča v okolici Ludbrega, kjer se nadejajo novih ležišč nafte. Doslej so vrtnja imela dober uspeh.

Hrvati so bojevniki narod. Glasilo Glavnega štaba ustaških čet »Velebite« je pod gornjim naslovom objavilo članek Tomislava Sertića, v katerem je med drugim rečeno: Hrvatski ustaški

V Marmariki: Edinice oklopne divizije »Arietes« v napadu na sovražnika, ki so mu prizadejale težke izgube

SPORT

Nov vzgon v dalmatinskem sportu

Spalato bo spet začel delovati — v petih sportnih društvih

Milanska »Gazzetta dello Sport« objavlja v eni zadnjih številčk dajši članek o obnovi sportnega življenja v Dalmaciji, predvsem pa v njenem središču Spalatu. Iz tega članka, ki ugotavlja, da je bilo po daljšem mrtvili sedaj srečno rešeno vprašanje poživitev sportnega življenja v tem živahnem sportnem središču Dalmacije, čitamo med drugim še naslednje zanimivosti:

Naloga, ki so ji morali v Spalatu rešiti predstavniki CONI-a, so bile deloma tehnične, deloma pa finančne značaja in tudi sicer toliko zapletene, da so bile rešene v izredno kratkem razdobju. Pri tem so zastopniki italijanske vrhovne sportne organizacije našli v krajevnih faktorjih polno umevanje za razvoj dogodkov in tako bo sedaj dalmatinski sport lahko krenil po novi poti, ki mu obeta nove uspehe ne samo v domačem okolju, temveč tudi v sestavi velike italijanske sportne družine.

Za prvo dobo se je CONI v Spalatu omejil na zopetno ustanovitev glavnih že obstoječih sportnih društev, pri čemer pa se je ravnal po pravilu, da bodi v Spalatu za vsako sportno panogo samo eno sportno društvo, ne pa kakor v prejšnjih časih, ko je posamezne sportne panoge gojilo več društev in so pri tem trpela škoda vsa, ker ona medsebojna rivaliteta ni niti od daleč prinašala koristi, o katerih so pravili oni, ki so podpirali to cepljenje sportnih sil majhnega podeželskega mesta.

Po teh načelih je bilo torej zaenkrat ustanovljenih v Spalatu 5 različnih sportnih društev, ki so bila pravilno včlanjena v ustrezne nacionalne federacije, in sicer društvo »Giacatori Calcio Spalato« namesto prejšnjega Hajduka, Società Canottieri Dalmazia Spalato namesto prejšnjega Gusarja, »Società Nuoto Juventus Spalato« namesto prejšnjega Jadrana, Società Tennis Firule namesto Jadranskega teniskega kluba in »Circolo della Vela Adria Spalato« namesto prejšnjega Jadranskega kluba »Labudac«. Glede jadranskega društva so se v teku pogajanja, da bi postalo samostojno društvo za vso Dalmacijo s sekcijami v Sebeniku, Cattaru in Curzolu ter bi ne bilo več včlanjeno kot sekcija Gruppo Adriatico v Trieste. To vprašanje je predloženo jadranski federaciji v odobritev. Vsa omenjena društva so sprejela v članstvo vse člane, ki so jih štela prej, deloma tudi skupno s sportno opremo.

Tudi vodstvo posameznih društev je ostalo večinoma v rokah oseb, ki so že delovale na teh mestih, le tu in tam je bilo pritegnjenih nekaj novih delavcev.

List navaja potem sestavo celotnih odborov v omenjenih društvih; med imeni raznih funkcionarjev nahajamo celo vrsto starih in preizkušenih sportnih delavcev iz Spalata. V plavalnem društvu Juventus je bil imenovan za predsednika Jakob Roje, tehnični vodja in njegov pomočnik pa sta Ante Senjanović in Mihovilović. V nogometnem društvu je imenovan kot predsednik Covi Steno Franco, v odboru pa so dr. Kamber, ing. Terzić, inž. Kaliterna, Slavko Benčić in drugi. V veslaškem društvu bo predsedoval Guido Bianchini, poleg njega pa bodo skrbeli za ta klub se Dragutin Poparić, Luka Marasović, inž. Bulić, dr. Parac itd. V teniškem krožku Firule je imenovan kot predsednik Bonaventura Foretić, razen njega pa bodo sodelovali Ljubo Katalinić, Boris Margetić, Slavko Ivanišević, Niko Bonatić in drugi, v jadralskem krožku pa je predsednik Krescencij Renzutti, sportni vodja pa inž. Zarko Desković.

Vsi voditelji omenjenih društev so se pred kratkim sestali pri pokrajinskem odboru CONI-a in določili zadnje smernice tehnične značaja za obnovo dela po vseh sportnih terenih Spalata.

metnem društvu je imenovan kot predsednik Covi Steno Franco, v odboru pa so dr. Kamber, ing. Terzić, inž. Kaliterna, Slavko Benčić in drugi. V veslaškem društvu bo predsedoval Guido Bianchini, poleg njega pa bodo skrbeli za ta klub se Dragutin Poparić, Luka Marasović, inž. Bulić, dr. Parac itd. V teniškem krožku Firule je imenovan kot predsednik Bonaventura Foretić, razen njega pa bodo sodelovali Ljubo Katalinić, Boris Margetić, Slavko Ivanišević, Niko Bonatić in drugi, v jadralskem krožku pa je predsednik Krescencij Renzutti, sportni vodja pa inž. Zarko Desković.

Vsi voditelji omenjenih društev so se pred kratkim sestali pri pokrajinskem odboru CONI-a in določili zadnje smernice tehnične značaja za obnovo dela po vseh sportnih terenih Spalata.

Ocena plavalnih skokov

V mnogih sportnih panogah ni zmerom mogoče čisto nepristransko in do zadnjega točno ugotoviti uspehov posameznih sportnikov. Tako je na primer stara stvar pri tekmarh v waterpolu, da se pri tej igri nikoli ne dajo točno ugotoviti razne nepravilnosti, ki jih igralci povzročajo pod vodo. Zato znajo samo najbolj izkušeni sodniki po kretanjih in držanju plavalcev sklepati pravilno, kdaj so se pregrešili proti pravilom in kdaj ne.

Drugo udeleževanje v plavalnem sportu, kjer sportnikov ni mogoče zanesljivo nadzirati, so plavalni skoki, o katerih se zmerom sliši — bodisi pri strokovnjakih, še bolj pa pri laikih, da so bodisi uspehi ali pa ne, vendar pa ni nikoli mogoče dokazati niti samemu skakalcu, kakšne so bile hibe pri izvajanju posameznega skoka.

Kakor pisejo, je pred kratkim neki znan berlinski učitelj iznašel čisto preprosti, toda precej zanesljivi način nadziranja pravilnosti in izvajanja plavalnih skokov, ki ga bo za dokončno uporabo seveda še treba preizkusiti. Mož je dal opremiti one telesne dele (predvsem plavalceve sklepe ter pas in glavo) z belo močno žarečimi žepnimi svetilkami, ki jih slika med izvajanjem skoka. Po tej metodi debi učitelj natančen diagram vsakega posameznega skoka. Ko je plošča razvita, se lahko vsak skok podrobno oceni in uveljavijo vse stvarne pripombe glede lepote izvedbe ter držanja in izvršitve vsakega plavalčevega giba od zaleta do padca v vodo.

(Po sportni službi »E. S.«)

Moška atletska prvenstva v Triestu

Preteklo nedeljo je bilo v triestnem stadionu Littorio tekmovalje za lahkoatletsko prvenstvo posebnega pasu, ki ga sestavljajo društva iz Triesta, Pole, Gorizije, Fiume in Udine. Ker so nam ti italijanski atleti krajevo najboljše in so naša stara društva že svojo čas vzdrževala z njimi marsikateri stike, bo prav zanimivo videti, kakšnih uspehov so zmogli v sedanjih časih, ki so izredne razmere kolikor toliko vplivale tudi na redni razvoj v sportu. Za primerjavo bodo najbolj služili najboljše izidi v posameznih disciplinah, ki so bili naslednji:

na 100 m: Brama (iz Giovineze) 11,4,

na 400 m: Ferrasutti (iz Udinese) 54,3, na 800 m: Zanolla (iz Goriziane) 2:06,8, na 3000 m: Dugolin (iz Trieste) 9:49,4, na 110 m preko zaprek: Albanese (iz Pole) 16,9, na 400 m preko zaprek Colautti (iz Giovineze) 57,2, v disku: Blasi (tudi iz Giovineze) 37,33 m, v kladivu: Oretti (prav tako iz G.), 45,79 m, v kopju: Spazzali (iz Goriziane) 51,35 m, v krogli: Forchiasin (iz Goriziane) 11,84 m, v skoku v daljino: Vallon (iz Giovineze) 6,71 m, v skoku v višino: Kiba (iz Pole) 1,80 m, v skoku ob palici: Sarovich (iz Giovineze) 3,30 in v troskoku: Pelarrini (tudi od tod) 13,33 m.

Dunajska Admira je v nedeljo zaključila svoje gostovanje v Turčiji še s tretjo igro, ki jo je dobila najbolj prepričljivo, in sicer proti moštvu Galata Sarailu. Dunajčani so zmagali po zelo lepi igri, ki ji je prisostvovalo okrog 15.000 gledalcev, gladko s 3:0.

Iz Helsinkov je prišla vest, da nameravajo letos spet otvoriti olimpijski stadion in na njem prirediti nekaj večjih sportnih manifestacij. Čisti dobiček teh prireditev naj bi šel v korist prebivalstva, ki je bilo oškodovano zaradi vojnih dogodkov.

— Madžari prebudi za Hrvate. Teniški dvoboj za rimski pokal med Madžarsko in Hrvatsko v Zagrebu se je končal s 4:2 za Madžare. Edini dve točki sta Hrvatom priborila v prvih dveh singlih Branović in Pallada, ki sta zmagala nad Gabrijem in Szegijem, potem pa dva dneva zaporedoma ni bilo več točke za Hrvate. Oba dobla sta izgubila para Branović-Sarić in Pallada-Mitić, zaključna dva singla pa Sarić proti dr. Mayerju in Mitić proti Asbothu.

Z Goreniskega

Dr. Ley pride spet na Koroško. Državni minister dr. Ley, vodja nemške delavske fronte, se je pred meseci mučil na Koroškem, ko je ustoličil gauleiterja dr. Rainerja. Zdaj pa bo ustoličil nadomestnega gauleiterja Thimla. Obisk je določen za čas od 15. do 17. junija. V Celovcu bo prirejeno veliko zborovanje.

Na vzhodni fronti so padli naslednji koroški rojaki: 22letni sanitjec Adam Gasser, 27letni Franc Gros, 22letni Fabian Kuss, 22letni Hans Stogart, 23letni študijski asesor Hans Wolke in 21letni Karel Kirchmayer.

Vojaško ostro streljanje na Košuti traja 10. in 11. junija. Oba dneva je področje Košute zastraženo od 7.30 do 17.30. Prebivalstvo je opozorjeno, naj se ne približa. Motorne edince narodno socialistične stranke so ustanovljene v Dravogradu, Guštanju, na Prevaljah, v Mežici in v Crni.

Radio Ljubljana

PETEK, 12. JUNIJA 1942/XX.

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Pesmi in napavi. — V odmoru (8.00) Napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Koncert Komornega zbora, vodi dirigent D. M. Šijanec. 12.40: Na harmoniko igra Vlado Golob. 13.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.17: Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec. 13.45: Lahka glasba. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15: Operetna glasba. — Orkester vodi dirigent Petralia. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Koncert orkestra Glasbene Matice, sodeluje je pianistka Silva Hrašovec. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Operna glasba. 20.00: Napoved časa. — Poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Vojaške pesmi. 20.45: Koncert kitarista Stanika Preka. 21.00: Simfonična prireditev EIAR. Koncert vodi dirigent Morelli, sodeluje pianistka Rina Rossi. — V odmoru predavanje v slovenščini. 22.25: Pisana glasba. 22.45: Poročila v italijanski.

Umrla je naša predraga mama, omica, sestra, teta in tašča, gospa **Jožefa Žargaj** vdova po ravnatelju zemljiške knjige v pokolu po kratki mučni bolezni v 80. letu starosti. Pogreb se vrši dne 12. junija t. l. ob 16. uri iz kapele sv. Petra na Zalah k Sv. Križu. Ljubljana, Zagreb, Graz, dne 10. junija 1942. Zalujoci rodbine: ŽARGAJ, FRKOVIĆ, DESIMEIER, POBESKA, HERBST — in ostali sorodniki

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Služkinjo

Isčem za takoj. Prednost ona, ki zna kuhati in vasa druga hišna dela. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7763-1

Služkinjo

pridno in pošteno, za gostinjo sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7770-1

Služkinjo

ki zna kuhati in opravljati vsa gospodinjstva dela, sprejem takoj. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7763-1

Več pomočnic

prvovrstnih, sprejme takoj modni salon Karpe. Hirska ul. 16. 7781-1

Službe išče

Beseda L.—30, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 2.—.

Mlada služkinja

želi dobiti službo pri mali družini. Gre tudi k otrokom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7793-2

Prodaj

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Cizo

prodaj. Dalmatinova 8, dvorišče. 7769-6

Prodaj

več parov damskih čevljev št. 36, 38, skoraj popolnoma novih. Ogled opoldne. Blewaisova 16, petičlje, desno. 7780-6

Moderne čevlje

nerabljene, bele, št. 38, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7792-6

Kupim

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Stare bicikl gume

(sraščine in plašče) ter kompletne bicikle in njih dele, karbid in vrece, vsako količino, kupim. Generator delavnica. Tyrševa 13 (levo dvorišče), tel. 29-27. 7790-7

Kolesa

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Pozor, tricklji!

Vaš bicikel vzamemo v račun ter vam z nekaj doplačila dobavimo istočasno nov tricikel, odlične izdelave, iz prvovrstnega materiala. Specialna delavnica za tricikle, Tyrševa 13 (Figu-roc, levo dvorišče), tel. 29-27. 7789-11

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, z eno ali dvema posteljama oddam; — istotam sprejem s posteljami. Sp. Šiška, Černetova ul. 31-1. 7762-23

Opremljeno sobo

veliko, solinčno, takoj oddam dvema osebam, ali prazno. Cigoj, Gosposka ulica 10-1. 7772-23

Živali

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Rumena papigica

samček je v ponedeljek ušel. Prosimo, proti nagradi vrniti: Blewaisova (Tyrševa) 43-II, nasproti Sv. Kristofa. 7774-27

Izgubljeno

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Listnico

z nekaj denarja in legitimacijo sem izgubil. — Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v ogl. odd. Jutra. 7760-28

Izgubila sem

na poti od trga do uršlink listnico z okrog 800 lirami ter potrdilo od mizarja Bitenca. Pošten najditelj naj jo vrne proti nagradi v ogl. odd. Jutra. 7771-28

Stroji

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Šivalni stroj

zamenjam za moško uro ali nakit. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7783-29

Prodaj

skoraj nov pisalni stroj »Remington portable«. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 7795-29

Potem, ko je prehodil svoj križec pot in prispel po hudem trpljenju do dne, nas je danes za vedno zapustil naš predobri soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod

Dragotin Heuffel

bivši nameščeneec drž. rudnika v Velenju

Na njegovi zadnji poti ga spremlimo v petek, dne 12. junija 1942 ob pol 6. uri popoldne z Zal, kapele sv. Antona k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 10. junija 1942.

EMILJA roj. DROFENIK, žena; TEREZJA, mati; DRAGICA, MILKO, otroka; MIRA, NINA, GUSTI, DORA, sestre; EDO, JOŠKO, brata in ostalo sorodstvo.

Umrl nam je naš ljubljani brat, svak in striček, gospod

LUDVIK BURJA

šolski tajnik

Pogreb nepozabnega bo v petek, dne 12. t. m. ob 5. uri popoldne z Zal — kapele sv. Franciška — k Sv. Križu.

Ljubljana, Maribor, dne 10. junija 1942.

Zalujoci rodbini: DOLNICA — BURJA

E. Salgari:

Črni gusar

Roman

Mlada Flamka se je vse bolj in bolj umikala, in veter ji je česal razpuščene lase. Ventimiljski je z bliskajočimi se očmi stopal za njo. Oba sta molčala, kakor bi bila mahoma obnemela. Flibustirji so ju molče spremljali s pogledi. Tudi Morgan se ni več upal približati kapitanu.

Zdajci je Honorata prišla do stopnic, ki so vodile v kajuto. Za trenutek je obstala in se v obupu zgrabila za oči. Nato je jela zadenski stopati nizdol. Gusar je šel za njo.

Spodaj v kabini je mlada vojvodinja spet obstala. Videti je bilo, da se bo vsak čas zgrudila. Težko diha je omahnila na stol.

Gusar je zaprl vrata. V svoji globoki boli ni našel besed, da bi ji pojasnil, kako in kaj.

»Nesrečnica!« je zajekal komaj slišno. »Da, nesrečnica!« je ponovila z zamolklim glasom, še vedno s srepo grozo v očeh. Nato so se ji curkoma udrla solze.

Nastal je kratak molk, ki ga je trgalo samo njeno silovito ihtenje.

»Prekleta bodi moja prisega!« je ponovil gusar v svojem obupu. »Vi! Van Gouldova hči!... Hči izdajalca, morilca mojih bratov?... Moj Bog... moj Bog!... Kar doumeti ne morem!«

S krčevitim naporom je obrzdal ihtenje, ki mu je hotelo zadušiti glas, in nadaljeval:

»Torej ne veste, kaj sem prisegel: da uničim vse, ki se jim po žilah pretaka kri mojega smrtnega

78

sovražnika? Bog sam, morski valovi in moji možje so bili priče usodne prisage, ki terja zdaj življenje edine ženske, ki sem jo kdaj vzljudil... Umreti morate, Honorata... razumete?»

Po tej strašni grožnji je mlada vojvodinja vstala.

»Dobro,« je rekla z mirnim glasom. »Ubijte me! Ako je usoda hotela, da je postal moj oče izdajalec in morilec, tedaj se ne morem braniti pokore! Toda ubijte me sami! Srečna bom umrla od roke moža, ki ga tako neskončno ljubim!«

»Jaz?« je vzkliknil gusar in v grozi odskočil. »Nikdar!... Glejte!«

Potegnili je vojvodinjo k širokemu oknu, ki je gledalo na desno stran ladje.

Morje se je lesketalo, kakor da se preliva pod valovi raztopljen bron ali tekoče žveplo, medtem ko so nad mračnim, oblačnim obzorjem švigali bliski.

»Glejte,« je ponovil z blodnimi očmi, »voda se svetlika kakor tisto noč, ko sem potopil trupli svojih bratov na dno morja!«

Tam sta... in iščeta mene in mojo ladjo... Vidite njune oči, kako se upirajo vame? Po maščevanju vpijeta... Vidim ju, kako plavata na valovih... Zdaj sta prišla na vrh in me opominjata, naj ostanem zvest prisegi... Da, brata!... Maščevana bosta, a s kolikšno žrtvijo! To žensko sem ljubil!... Ljubil sem jo!... Ljubil!...«

Kakor blaznik je iztezel roko in kazal na valove, ki so se grmadili višje in višje.

Mahoma pa se je obrnil k Honorati, ki mu je bila zdrknila iz naročja. Izraz neizmerne bolečine, ki mu je pravkar še ležal na obličju, je bil povsem izginil. Spet je bil divji pomorščak, poln neugasnega sovražstva.

»Pripravite se na smrt, madame!« je rekel. »Pri-

poročite svojo dušo Bogu in mojima bratoma, da jo vzamejo v varstvo! Čakam vas na palubi!«

S trdnimi koraki je zapustil kajuto, ne da bi se ozrl, in krenil na poveljniški mostič.

Krmar je stal vzravnal pri krmilu ter vodil »Folgor« proti severu, za flibustirskimi ladjami, ki so njih luči migljale v daljni daljavi.

»Morgan,« je kapitan vele poročniku, »pripravite čoln in ga spustite v morje! Storit hočem, kar sem prisegel!«

»In kdo pojde v čoln?...«

»Izdajalčeva hči!«

»Poveljnik! je očitajoče vzkliknil Morgan.

»Ne oporekajte mi! Ubogajte! Na tej ladji ne ukazuje nihče drug kakor Črni gusar!«

Toda nihče izmed posadke se ni gnil. Strašnim možem, ki so bili v bitkah že stokrat zrlji smrti v oči, je zdajci omagal pogum. Stali so kakor pribiti...

Rezko in grozeče je poveljnik ponovil ukaz:

»Ubogajte!«

Tedaj je višji podčastnik s počasnimi, drsajočimi koraki stopil iz vrste in mignil nekaterim svojih ljudi. Tik pod desnimi stopnicami so spustili v morje šalupo, ki so jo skrivaj založili z živežem. Jasno jim je bilo, kaj namerava gusar z nesrečno Van Gouldovo hčerjo.

Komaj se je to zgodilo, so zagledali Flamko, ki je prihajala iz kajute.

Bila je še vedno v beli obleki, dolgi zlati lasje so se usipali okrog nje... Mornarjem se je zdela bitie z drugega sveta. Brez besede, ne da bi pokazala le najmanjše znamenje razburjenja, je stopala po palubi; komaj da so se ji noge dotikale tal...

Ko je prišla do lestvice, je podčastnik molče pokazal na čoln, ki so ga valovi premetavali, da je

zamolklo butal ladji ob bok. Zdaj za hipec obstala in uprla oči proti poveljniškemu mostiču. Gusarjeva črna postava se je odražala od neba, po katerem so divje švigali bliski.

Nekaj trenutkov je tako zrla v ogorčenega sovražnika svojega očeta. Nato mu je pomahala v slovo, se naglo spustila po lestvici in skočila v šalupo.

Podčastnik je odvezal konopec. Vse moštvo je zakričalo:

»Rešite jo!«

Gusar ni odgovoril. Slonel je na ograji in gledal za šalupo, ki se je zdaj dvigala na grebene valov, zdaj padala v doline med njimi. Veter je silovito pihal po morju. Na nebu so se vrstili bliski, in bučanju valov se je pridruževalo bobnenje groma.

Čoln se je oddaljeval vse bolj in bolj... Videli so, kako je bila postava mlade vojvodinje iztezala roke proti »Folgoru«. Njene oči so bile nepremično uprte v Črnega gusarja.